

ELOFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre 36 kor.
Fél évre 18 kor.
Egy negyed évre 9 kor.
Egy hóra 3 kor.

Nyitási költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszterházi egyesült
vasúti palotájában.

TELEFON-SZÁM: 37.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvágy-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Vasárnap, június 10.

Nehézségek a kormányalakítás körül.

Az új miniszterelnök tárgyalásai. — Három új miniszterium felállítása.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

A Budapesti Tudósító jelenti: Eszterházy Móric gróf designált miniszterelnök a király megbízásából ma megkezdte a kabinetalakításra vonatkozó tanácskozásokat.

Eszterházy Móric gróf, designált miniszterelnök az Aradi Közlöny fővárosi munkatársát a Nemzeti Kaszinóban fogadta. Legközelebbi terveiről a következőkben nyilatkozott:

Egyelőre tisztába kell jönnöm a helyzettel az összes szempontokból és tárgyi vonatkozásaival egyetemben. Eddigél a pártvezérnek alárendelt ellenzéki politikus voltam, ma pedig felelős guvernementális ponton állok. Érintkezést és kapcsolatot kell tehát keresnem az összes pártok vezéreivel. Akármilyen eredményre fogok jutni, egy bizonyos, az hogy megbízatásom definitív.

Budapestről telefonálja tudósítónk: Eszterházy Móric gróf környezetéből vett értesülés szerint a designált miniszterelnök június 20-ára össze fogja hívni a parlamentet és azt akarja, hogy akkorára kinevezett és esküt tett kormánya legyen. Legsürgősebben az indemnitást akarja a képviselőházzal elfogadtatni.

Tárgyalás miniszterjelöltekkel.

Ma délelőtt 11 órakor a miniszterelnöki palota előtt megállott Eszterházy gróf autója. A designált miniszterelnök szürke utcai ruhát és Girardi-kalapot viselt. Fél óras látogatást tett Tisza István gróf volt miniszterelnöknél, azután Szurmay Sándor honvédelmi minisztert és Teleszky János pénzügyminisztert látogatta meg.

Károlyi Mihály gróf Egyetem-utcai palotájában ma délelőtt bizalmas értekezlet volt, amelyen résztvettek Károlyn kívül Bathányi Tivadar gróf, Vázsonyi Vilmos, Justh János, Lovász Márton. Fél egy óra után megérkezett a Károlyi palotába Eszterházy Móric gróf is és hosszasan beszélgetett az ellenzéki politikusokkal. Eszterházy Vázsonyi Vilmost a szociális ügyek vezetésével akarja megbízni. Vázsonyi csak akkor vállalja a megbízatást, ha ehhez a választójogi blokk hozzájárul.

A Magyarország jelenti: Eszterházy Móric gróf designált miniszterelnök a kormányalakításra vonatkozó tárgyalásai során ismételt tanácskozott Károlyi Mihály gróffal és Vázsonyi Vilmostal. Hír szerint az új miniszterelnök megegyezést keres a választójogi blokkal. Károlyi Mihály grófnak és Vázsonyi Vilmosnak felajánlott a kabinetben való aktív rész-

vételt. A tárgyalások még folyamatban vannak, azok eredményéről semmi bizonyosat nem tudunk.

Budapesti tudósítónk telefonálja: Politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek az új miniszterelnök felé. A legjobban az izgatja a politikusokat, hogy Eszterházy Móric gróf kiket kér föl munkatársaiul. Eszterházy kabinet alakítása iránt megindultak a lépések. A miniszterelnök egész nap folytatott tanácskozásokat. Hír szerint Popovics Sándort, az Osztrák-Magyar Bank főkormányzóját igyekezett a pénzügyminiszteri tárcának megnyerni, de ő nem vállalkozott. Allitóltag Serényi Béla gróf sem fogadta el a neki felajánlott kereskedelmi miniszteri tárcát.

Egyelőre csak az bizonyos, hogy a kabinetben Vázsonyi Vilmos helyet fog foglalni,

de nem mint igazságügyminiszter, hanem mint az újonnan felállítandó népjóléti miniszterium vezetője. Arra a kérdésre, hogy elfogadja-e már a gratulációt, Vázsonyi így válaszolt:

— Még nem, még korai.

Erdély rekonstrukciójának ügyét szintén új miniszterium fogja irányítani, amelynek vezetésére Bethlen István gróf van kiszemelve. A belügyi tárcára pedig Návay Lajos. Návay Pestre érkezett. Ha ő lesz a belügyminiszter, úgy a belügyi államtitkárságot Szmezsányi Györgynek vindikálják. A földművelésügyi miniszterium politikai államtitkárául az alkotmánypártnak egyik tagját, Bottlik Istvánt emlegetik. Az új miniszterelnök hír szerint egyik fontos tárcát Zichy János grófnak tartja fenn, aki birtokáról a fővárosba érkezett és a délután folyamán Eszterházy Móric gróf tárgyalta is vele.

Az új miniszterelnök tárgyalásairól beavatott helyről a következőket közlik: Eszterházy Móric gróf választójogi tervezete meglehetősen radikális alapon áll, amely úgy a magyar képviselőházat, mint a választójogi blokk híveit nyilván ki fogja elégíteni. Azok ellenben, akik a blokk céljaitól távol állanak, így például Bethlen István gróf, akit teljes bizonyossággal emlegettek a megalakuló kormány tagjául, a választójogi akció miatt nem fog tárcát vállalni. Ugyanez a helyzet más erdélyi képviselőkkel is.

Návay, Serényi és Popovics, akik egy Wekerle kabinetben szívesen vállaltak volna tárcát, ettől a mai körülmények között szintén elállottak. Eszterházy Móric gróf a munkapárti körökből csupán Klebersberg Kunó gróft akarja meghívni kormányába.

A Tisza-kormány távozásával természetesen az Országos Közélelmezési Hivatal vezetésében is változás fog beállani. Kürthy Lajos báró már napokkal ezelőtt beadta lemondását,

az ezidőszerinti jelöltek közt Szterényi József áll előtérben. Más értesülés szerint Szterényi az átmeneti gazdasági ügyek új miniszteriumának vezetője lesz és így nem vállalkozhatik a Közélelmezési Hivatal elnökségére. Ezért érdekes és váratlan módon kiemelkedik Bartha Béla vezérkari alezredes személye, mint a közlelmezési hivatal leendő vezetőjé, aki a hadseregben már eddig is igen nagy élelmezési feladatokat oldott meg. Eszterházy Móric grófnak katonai szolgálata közben volt alkalma közelről Bartha munkásságáról tapasztalatokat szerezni és ezért felajánlotta neki a nagyfontosságú állás betöltését. Az ügyben a tárgyalások folynak, de végleges megállapodás még nem történt.

Az első vacsorázó társaság.

Megirtuk, hogy a Bristol-szálló egyik különtermében, az ugynevezett Duna-étteremben vacsorázott az este Eszterházy Móric gróf. Az új miniszterelnök asztalánál következő politikai barátai foglaltak helyet: Ugron Gábor, Windischgraetz Lajos herceg, Kállay Ubul, Pallavicini György örgróf, Bottlik István, Bolgár Ferenc alkotmánypártiak, Szmezsányi György néppárti és Serényi Béla gróf pártokivüli hatvanhetes, későbbben érkeztek Putnok Móric alkotmánypárti és egy csoportban Palugyay István, Zlinszky István, Apponyi-pártiak. Az új miniszterelnök éppen Serényi Bélával való tanácskozását fejezte be, amikor egy fővárosi lap munkatársát fogadta. Eszterházy egyszerű nyári ruha volt, khaki szövetből való, puha gallérban volt, úgy, amint a parlament folyosóján szokott járni. Arca erősen barna, mintha csak napkurát tartott volna. — Örömteljesen izgatott volt, ez nemcsak arcán látszott, de megérzett hangján is. Eleinte szabadkozott, nem akart nyilatkozni, később ezeket mondta:

— Nagyon váratlanul ért miniszterelnökké való designálásom, komolyan mondom, engem ért a legváratlanabbul, reggel még valóban nem hittem volna, hogy estére Magyarország miniszterelnöke leszek. De ha váratlanul is ért kiküldetésem, missziómat azért vállalom. Alom . . . Mindenképpen álom a dolgot. Olyan kedélyállapotban vagyok, hogy most egyáltalán nem tudok bővebben nyilatkozni.

— Mégis milyen pártokkal, milyen politikusokkal tárgyalat Excellenciád. Kik lesznek a miniszterei.

— Kik lesznek a minisztereim? Ezt még nem tudom. Mindenekelőtt aludni akarok, kérem, egy kicsit pihenni, hogy tiszta fejjel gondolkozhassam. Egyet azonban irjon meg kérem föltétlenül és ezt, megbízatásom nem experimentum. Nem kísérlet!

Tíz óra után megjelent a társaságban Vázsonyi Vilmos, akit a jelen voltak éljenzéssel

fogadtak. Vázsonyi az első közt volt, a kit Eszterházy kinevezetéséről értesített. A királytól jövet, hogy a miniszterelnökségi palotába átment, Eszterházy mindjárt maga telefonozott Vázsonyinak és közölte vele, hogy még este okvetlenül beszélni akar vele. Erre a hívásra ment el Vázsonyi a Bristolba. Mihelyt megjelent, a miniszterelnök félrevonult vele a tárgyaló.

Természetes, hogy a legtágabb személyi kombinációk indultak meg már az este az Eszterházy-kabinetre vonatkozólag. — Így mint végső pozitívumot emlegették, hogy Eszterházy a belügyi tárcát Ugron Gábornak, az igazságügyit Vázsonyi Vilmosnak, a kereskedelmi (esetleg a földművelésügyit) Serényi Bélának ajánlja fel. A néppárt állítólag nagyon szeretné Szmeicsányi Györgyöt belügyi államtitkárnak. Számítanak Bottlik István földművelésügyi államtitkárságára is. Szó van arról, hogy Eszterházy új szociális miniszteriumot is létesít, gróf Bethlen Istvánt pedig felkéri arra, hogy Erdély rekonstrukciójának minisztere legyen. — Feltétlenül tárcákat kap az Apponyipárt és a néppárt is.

Hogy az este előrehaladt, mind többen jelentkeztek az új miniszterelnök asztalánál. Tizenegy óra tájban megjelentek Ráth Endre Apponyi-párti, Beck Lajos Károlyi-párti, Huszár Károly néppárti, Létay Ernő Apponyi-párti, Bemeczky Ödön volt néppárti képviselő. Jóval tizenegy óra után a miniszterelnök kérésére megjelent Zichy Aladár, a néppárt vezére is, aki valószínűleg újra a király személye körüli miniszter lesz, mint volt az első koalíciós miniszterium idejében. Andrássy Gyula nem vállal-tárcát, ő miniszteri szék nélkül lesz vezér.

Későn este érkezett meg a társaságba Urmánczy Nándor függetlenségi képviselő, akit szintén, mint az új kormány egyik tagját emlegetnek.

Féltizenkettőkor távozott Eszterházy. A miniszterelnököt Ugron Gábor, Vázsonyi Vilmos és Pallavicini György kísérték ki.

A kapu előtt Ugron és Pallavicini elbucsztak Eszterházytól és Vázsonyitól. A Bristol portása fűttengett. Szerény egylovas érkezett Eszterházy és Vázsonyi ezen a konflison együtt távoztak.

Az Eszterházy családnak

három főága van: a cseszneki, a fraknói és a zólyomi. Ennek a három főágak mellékhatásai a tatai és csákvári ágak. Az új miniszterelnök a fraknói főágak tatai mellékágából származik. Az Eszterházyak és Ilésházyak együtt a csallóközi Salamon családból származnak, a melynek neve a 12-ik században fordul elő először. A családja tulajdonképeni megalapítója Eszterházy Miklós (1583—1645) volt, aki 1613-ban báró, később gróf, 1625-ben pedig birodalmi nádorispán lett. Királyi donációképen 1622-ben kapta Kismartont, 1626-ban Fraknót innen ered a fraknói ág. A család a galántai predikátumot Usanyjától, Bessenyei Honától szerzte, aki Galántát hozta hozományul. Eszterházy Miklós fia Pál (1635—1712) szentesi nádor és aranygyapjas lovag volt és Thököly Imrének, a kuruc királynak sógora, 1687-ben a német római birodalom hercege lett, amit azért kapott, mert törvénybe iktatta a Flabsburgoknak ági trónörökösödését. Utódai közül csak az elsőszülött viseli a hercegi méltóságot, amelyet most Eszterházy Miklós örökölt. A Fraknói ágak ifjabbik ága a tatai grófi ág, amelyet Eszterházy Miklós (1775—1856.) alapított meg. Ennek fia Mór (1807—1884.), unokája Eszterházy Miklós Mór, csákvári földesúr, felesége Schwarzenberg hercegnő volt. Annak idején nagy feltűnést keltett, hogy

II. Vilmos császár, aki a tatai manőverek alkalmával a gróf vendége volt, bucsuzásnál kezét csókolta a grófnőnek.

Ezeknek elsőszülött fia Eszterházy Mór, az új miniszterelnök. Született 1881-ben. Testvére Alajos, aki a román harctéren hősi halált halt, de holttestét hazahozták és a csákvári mauzoleumban alussza örök álmát. Az új miniszterelnöknek három nővére van, ő maga még garcon ember.

Bécsi lapok a magyar kormányválságnak

megiepo megoldásáról a következőkben cikkeznek:

A *Fremdenblatt* írja: Eszterházy dezignált miniszterelnöknek egész multja kezesség arra, hogy kormánya Magyarország demokra-

tikus fejlődését elő fogja segíteni. Itt Ausztriában reméljük, hogy ennek a fiatal államfértiúnak sikerülni fog megoldania azt, hogy a régít főtartsa, a szükséges újat ellenben behozza.

A *Neues Wiener Tageblatt*: Azt hisszük, hogy Eszterházy Mór gróf az az alkalmas személyiség, aki a mostani súlyos válságot nyugvópontra fogja vinni. Nehéz földadat előtt áll, de valamennyi pártnak sok rokonszenvével találkozik nehéz útjában. A parlamentarizmusnak minden barátja sok szeretettel kíván sikert neki.

A *Neue Freie Presse*: Eszterházy Mór gróf súlyos földadatot vállalt magára, mert neki kell a békeszerzőnek lenni. Még ítéletet nem lehet róla mondani, de annyi bizonyos, hogy nagy bátorsága van.

Egy meg sem alakult kormány bukása

A Wekerle-kombináció akadályai.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Budapestről telefonálja tudósítók: Az a körülmény, amely megbuktatta Wekerle Sándor miniszterelnököt mielőtt miniszterelnök lett volna, majdnem olyan érdekes, mint Eszterházy Mór grófnak megbízása. Wekerle — ugyanis a saját meggyőződése szerint is — épen olyan oldalról érte a váratlan támadás, ahonnan ő a legtöbb támogatást remélte. Ő maga mondotta, amikor Eszterházy Mór gróf megbízásáról értesült, hogy oda, ahova őt állították volna nem akart állni, ahová pedig ő akart állni, oda nem akarták követni.

Wekerle és a politikai világ abban a meggyőződésben van, hogy Wekerle kombinációja azon a soron kívüli audiencián dőlt el, amelyet Andrássy Gyula gróf és Apponyi Albert gróf tegnap délben kértek a királytól. Apponyi Albert gróf ugyanis kezdetben rendületlenül ellenzte Wekerle Sándor kiegyezési álláspontját. De az elmúlt napok tárgyalásai folyamán mégis történt némi közeledés Wekerle és Apponyi álláspontja között, úgy hogy meg volt a lehetőség a megegyezésre. Ez a lehetőség megdőlt Andrássy és Apponyi tegnapi megbeszélései során és az ezt követő kihallgatás során. A két pártvezér ugyanis nem volt teljesen egyező állásponton. Andrássy a tíz éves és Apponyi az öt éves kiegyezést proponálta a királynak. Az uralkodó, aki nem akart ebben a kérdésben véglegesen állást foglalni, telefonon érintkezésbe lépett Clam-Martini osztrák miniszterelnökkel és hosszabban tárgyalt vele. Ilyen előzmények után jelent meg Wekerle őfelsége előtt, és a kihallgatásának eredménytelenség tett az eredménye. Wekerle nem kapta meg a várt megbízást.

Egy órával később a király Eszterházy Mór gróft fogadta és őt bizta meg a kabinet alakításával. Az új miniszterelnök bizonyos köröknek már a válság kitörésekor is jelöltje volt és Andrássy és Apponyi együttes kihallgatásán a királynak kijelentették, hogy Eszterházy vállalkozása elé nemcsak, hogy nem górdítenének akadályokat, hanem őt a legteljesebb mértékben támogatnák is. Eszterházy Mór grót június 5-én Bécsben volt és az illetékes tényezőket informálta a Budapesten uralkodó hangulatról. Közölte azt is, hogy olyan nagyszabású demonstráció készül a választójog mellett, amilyen még nem volt a fővárosban. Ez a közlés is az ő javára siettetette a megoldást.

Amikor tegnap közölték a királlyal, hogy százezernél több munkás és polgár követelte Budapest utcáin és a városházán az általános

választójogi kormányt, őfelsége gyorsan határozott. Mire Bárczy István polgármester felvitte a várba Budapest üzenetét, már ekkor meg volt a királyi döntés. Megállapítható, hogy politikai körökben válság megoldása még soha olyan feltűnést és meglepetést nem keltett, mint Eszterházy Mór gróf kinevezése.

Hat havi börtön helyett hat évi fegyház.

(Szublimátpasztila a szilvában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A szegedi ítélőtábla felebbviteli tanácsa ma érdekes bűnyben ítélkezett. Egy rokkant katona volt a vádlott, aki szublimáttal akarta megmérgezni a mostohaanyját. Ognyanov Danielnak hívják a rokkant katonát, aki városi hivatalszolga volt Szabadkán. Ognyanovot, a mikor édesatyja másodszer házassodott, elűzték a szülői háztól. Elzülött, el is ítelték lopás miatt. A börtönből való szabadulása után hazavágyott, de nem fogadták vissza. Ognyanov a háború kitörésekor a harctérré került, 1915-ben mint rokkantat elbocsájtották a katonaságtól, aztán hivatalszolgai állást kapott Szabadkán. Nyomorgott, de hazuról nem segélyezték. Mintegy másfél évvel ezelőtt meghalt az atyja, aki vagyonát feleségére hagyta, akinek halála után egyenlő részben gyermekeire szállt volna a vagyon.

Ognyanov ez év januárjában kérte a mostohaanyját, hogy tartsa meg magának az örökség egynegyed részét, a többi részt pedig ossza szét közte és a testvérei között. Az özvegyasszony megtagadta a kérés teljesítését, sőt még azt sem engedte meg, hogy mostoha fia egy szobát kapjon a házában. Néhány nappal az eset után Ognyanov az utcán találkozott a mostohaanyjával és egyik testvérel, akik új ruhában voltak. Földühödött azon, hogy mostohaanyja atyja vagyonából új ruhákat csinált, ő meg nyomorgni kénytelen. Bosszút forralt az özvegy ellen. Volt néhány szublimátpasztilája, amelyeket még mint kisegítő ápoló szerzett Kolozsvárott. Kiöblített egy üveget és az üvegbe egy korcsmában siller bort öntetett. Azért siller bort, mert annak olyan a színe, mint a szublimáté. A korcsmából kijövet, találkozott egy harctéri bajtársával; a találkozás öröme megitták a bort. Ognyanov azután beküldött egy fiút a korcsmába és újra bort öntetett az üvegbe. A borból fölödött két szublimátpasztilát és azután

lepecsételte az üveget. Vett egy fél kiló szilvát is. A szilvából kiszedte a magokat és szublimát-pasztiliákat tett a helyébe.

A mérgezett bort és szilvát egy fiúval elküldötte mostohaanyjának azzal, hogy egy rokona küldi Albániából. Az özvegyasszony nem volt odahaza, helyette Kunitics Mihályné vette át a küldeményt. Kuniticsné a szilvából evett egy szemet, amelytől azonban olyan rosszul lett, hogy csak a gyors orvosi beavatkozás menthette meg az életét. Az özvegyasszony erre félelmében nem ivott a borból és nem evett a szilvából. A rendőrség megállapította, hogy szublimát van

a borban és a szilvában is. Ognyanovot letartóztatták, aki beismerte, hogy meg akarta mérgezni a mostohaanyját, aki miatt annyit szenvedett.

A szabadkai törvényszék szándékos emberölés büntetének kísérlete miatt, az enyhítő körülmény mérlegelésével hat hónapi börtönrre ítélte Ognyanovot. A szegedi ítélőtábla ma megváltoztatta az első bíróság ítéletét és a vádlottat gyilkosság büntetének kísérletében mondta ki bűnösnek, *hat évi tégyszakra ítélte*. Az ítélőtábla megállapította, hogy Ognyanov két napi fontolgtatás és előkészület után követte el a tettet,

hirdetmény jelent meg, amely szerint a május 31-ig besorozott 24-50 éves népfelkelőknek június 14-én, a május 31. után besorozottaknak június 28-án kell bevonulniuk.

TORVÉNYKEZÉS.

Huszezer koronás ígéret egy házassági engedélyért.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A szabadkai törvényszék igen érdekes elvi jelentőségű peres kérdéssel foglalkozott.

A per megértéséhez némi felekezeti ismeret kell. Tudni kell ugyanis, hogy mi az a „chalice.”

Az orthodox zsidónál, ha egy asszony özvegyen marad, az elhunyt férj legény-testvéreinek erkölcsi kötelessége őt elvenni, viszonyt az asszony sem mehet máshoz, ha csak a sógora erre engedélyt nem ad. Ezt a házassági engedélyt nevezik chalicének.

Nem régen történt, hogy egy igen tekintélyes szabadkai kereskedő el akart venni egy vidéki özvegyet, aki azonban sógori tilalom alatt állott. A sógor el nem akarta ugyan venni, azonban az asszony férjhez menési szándékát gyümölcsötteni óhajtott és kijelentette, hogy csak *huszezer koronáért* adja ki a chalicet.

A szerelem nagy hatalom, — az özvegy beleegyezett. A sógor azonban, hogy megtámadhatatlanná tegye az üzletet, olyan formában ment bele a dologba, hogy az özvegy egy harmadik személyt utasított arra, hogy részére a huszezer koronát kifizesse. A harmadik jóhiszeműnek nevezett személy állítólag ki is fizette a nagylelkű sógornak a házassági díjat — és mert fizetni nem akart — az időközben férjhez ment özvegyet beperelte a huszezer korona megfizetésére.

A kötelezett azzal védekezik, hogy a sógora összejátszott a felperessel, aki nem is fizette ki az összeget és azt is felhossa, hogy ő „szorult helyzetben” volt és erkölcstelen dolog volt az egész kikötés, amely a házassági szabadság ellen való.

A bíróság fog dönteni, szabad-e az asszonynak a sógora engedélyével, de az engedélyért kikötött díj megfizetése nélkül férjhez menni.

§ Aradi bűnper a nagyváradi esküdtszék előtt. Még két esztendővel ezelőtt történt, hogy egy aradmegyei kisközségben, Agyán borzalmas kegyetlenséggel meggyilkolták Felföldi Gyula gazdag gazdaembert. A községben senki sem gondolt gyilkosságra. A községben még halottkém sem volt és annak rendje szerint eltemették a nem természetes halállal kimúlt gazdát. Két hét múlva egy multság volt Agyán, hol a megjelentek között voltak Máthé Sándor, Kereszti Kati és Kereszti Mari cigányok is. Ittak és összeveszték, ekkor az egyik veszekedés közben elszólta magát: „ne sokat lármázz, mert csendőrökre adlak. Ugyis csak én tudom, hogy kik ölték meg Felföldi Gyulát.” A csendőrök fülebe jutott a dolog és mindjárt vállatára fogták a társaságot és ott kiderült, hogy hárman gyilkolták meg a jómódu gazdát Kiss Jánosné főbízottására. Az aradi törvényszék esküdttörvényszéke tárgyalta az ügyet és Máthé Sándort életfogytiglani, Kereszti Katit és Kereszti Mari tizenöt-tizenöt évi fegyházra ítélte. Kiss Jánosné felmentette az esküdtszék. A Kuria Máthé Sándor, Kereszti Kati és Kereszti Mari ítéletét helybenhagyta, de Kiss Jánosné ítéletét megsemmisítette, mert elfogultságot látott az aradi esküdtszék ítéletében. A Kuria a nagyváradi kir. törvényszék esküdtszékét delegálta a szenzációs ügy újra való tárgyalására. Tegnap kezdtek a nagy bűnügy tárgyalását Szöllőssy Gyula dr. elnökletével. A vádat Medvigy István képviseli, a védelmet Nagy Sándor dr. hírneves kriminalista látja el. A tárgyalás valószínűleg öt napig fog eltartani. Ötven tanu van beidézve.

Az új miniszterelnök a hadi nők pártfogója.

Miért nevezik Eszterházy Móricot „cérna gróf”-nak?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A meglepetésszerűen designált miniszterelnökről, Eszterházy Móric grófról mindössze annyit tudtak irni a lapok, hogy szociális érzékű férfi, aki a kis emberek ügyes-bajos dolgaival az utóbbi évek alatt sokat foglalkozott. Hogy miben merült ki az új miniszterelnök-jelölt szociális tevékenysége — államférfiai képességeiről majd ezután kell bizonyosságot tennie —, arról nem emlékeztek meg részletesebben az újságok.

Az Aradi Közlöny kikereste az országgyűlési naplóból Eszterházy Móric grófnak ama beszédeit, amelyek a nyomorgó embertömegek, leginkább az ugynevezett hadi nők érdekében hangzottak el. A gróf csaknem két éven keresztül folytatott harcot azért, hogy a katonai egyenruhákat a nagy vállalkozók legelsősorban a hadbavonultak asszonyaival, hozzátartozóival végeztessék, és hogy a kereskedelmi miniszter megfelelő árat állapítson meg e munkások számára. Tudvalévőleg sok százezer darab katonai egyenruhát készítenek Magyarországon is. Az uniformisokat eleinte nagy vállalkozók számára utalta ki a hadügyminisztérium, később azonban kisebb vállalkozóknak is juttatott belőle és például Aradon két év alatt csaknem kétszázezer darab katonai egyenruhát készítettek. A háboru elején a nagy vállalkozók annyi munkabért fizettek a kisiparosoknak és a munkásoknak, amennyit akartak. Természetesen ezek a vállalkozók a legönzőbb módon igyekeztek kihasználni a rendezetlen helyzetet. Megtörtént, hogy azok a munkások és munkások, akik naponta tizenöt órát dolgoztak, alig kerestek hetenkint tizenöt-husz koronát. Eszterházy Móric gróf élére állott annak a mozgalomnak, amely azt követelte, hogy a kereskedelmi miniszter rendeletileg állapítsa meg a legkisebb munkabért és utasítsa a vállalkozókat, hogy semmilyen címen ne vonhassanak le a munkások béréből. — A munkaadóknál ugyanis az volt a rendszer, hogy az egyenruhához felhasznált cérna árát levonták a munkadíjból és ezért jutott olyan kevés bér a munkásoknak.

A magyar képviselőház múlt év június 14-én tartott ülésén, tehát épen egy évvel ezelőtt, Eszterházy Móric gróf felelősségre vonta ezért az akkori kereskedelmi minisztert és azt kérdezte tőle: van-e arról tudomása, hogy a kormány rendeletét a kereskedelmi minisztérium saját közegei, a királyi iparfelügyelők sem tartják be és az egész országban egyedül Aradon veszik figyelembe a rendeletnek azt a részét, hogy a cérna díját a munkástól nem szabad levonni.

Ez az aradi kereskedelmi és iparkamara érdeme, amely szigorúan ellenőrizte az aradi hadiműhelyekben a rendelet betartását. A gróf

ebben a beszédében sikra szállt a hadi asszonyokért.

— „Legelső sorban — mondta — olyan munkások részesítendőek hadimunkában, akik özvegyek, vagy olyan hadbavonultak családtagjai, ahol a családfenntartó a férfi lényeg bevonult és ennek következtében az asszony sem mezőgazdasági, sem más ipari foglalkozás terén megélhetést szerezni nem tud. Általános megállapítás szerint az országban körülbelül harmincezer ilyen munkásnő lehet.”

A gróf azután felemlítette, hogy egyes vidékeken, mint például Mezőturon egyenesen a mezőgazdasági munkától vonták el az asszonyokat és leányokat és a varrógép mellé ültették őket, mert ezek a nők sokkal olcsóbban dolgoztak, mint a hadiasszonyok. Felemlítette még, hogy Mezőturon a vállalkozók háromszáz darab varrógépet szereztek be és ezeket busásan fizették meg a munkásokkal. Az ilyen eljárás ellen a kormánynak erélyesen kellene fellépni — mondta — s követelte is, hogy rendeletileg tiltsák meg a vállalkozók eme kiuzsorázó rendszerét. Azután érdekesen számol be arról, hogyan szerezte a felszólalásához szükséges adatokat:

— „Meglehetősen sokat jártam e dolognak utána. Eleinte magam is egészen tájékozatlan voltam. Sokfelé, emeleten, pincén, Pesten és vidéken, sokféle ember között és mindenütt egy sajtószerű pszichológiai mozzanatra akadtam; tudatillik minél távolabb állottam a munkaadótól, minél közelebb kerültem a munkáshoz, annál közlékenyebb volt az illető, annál több adatot mondott nekem és minél közelebb kerültem a munkaadóhoz, annál diszkrétebbek lettek az emberek. Távol áll tőlem minden gyanúsítás. De méltóztassék elhinni, ha van kérdés, ahol ez a diszkréció a palástolás színével bír, az mindenesetre ez a kérdés.”

Eszterházy gróf azért említette fel a diszkréciót, mert az akkori kereskedelmi miniszter a képviselőházban kijelentette, hogy a hadimunkát lehetetlenség nyíltan tárgyalni, mert az félig-meddig hadititok és diszkréciót kíván. Később azonban a kereskedelmi miniszter maga is belátta Eszterházy gróf érveinek helyességét és alig néhány héttel ezelőtt olyan rendeletet bocsátott ki, amelyben teljesen megvédte a hadi nők jogait és lehetetlenné tette a munkadíjból a cérna címen való levonásokat. Eszterházy Móric grófot a cérna körül való harcaért a saját pártján is tréfásan *cérna grófnak* nevezték el, ő azonban egyáltalán nem neheztel ezért és mindig büszke mosollyal vállalta a *cérnai* előnevet.

Most sorozottak bevonulása. Budapest-ről telefonálja tudósítónk, hogy a fővárosban

LEGUJABB.

Reggel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Komplikációk a kormányalakítás körül.

Budapestről telefonálja tudósítónk: A munkapártban ma este a főntlevő képviselők tudomására jutott, hogy Eszterházy Móric gróf Khuen-Héderváry Károly grófot fölkereste és beszélgetett vele.

Khuen-Héderváry gróf megjegyezte tudósítónk előtt, hogy miután Eszterházyt nem volt semmi kérdésnyitatója, öneki nem volt semmi teletnyitatója.

A munkapárt természetesen semmi okot nem lát eddigi álláspontjának megváltoztatására és megingathatatlanul követi vezérét ez általa kijelölt uton.

Az alkotmánypártban ma este igen sokan jártak fenn. Nyolc órakor megjelent a pártkörben Eszterházy Móric gróf miniszterelnök is, akit a párt tagjai lelkes éljenzéssel fogadtak. A miniszterelnök tárgyalásokat folytatott a kör tagjaival.

Az Aradi Közlöny fővárosi tudósítójának alkalmá volt beszélni az új miniszterelnökkel, aki megismételte, hogy eddig ellenzéki politikus volt és nem foglalkozott guvernamentális politikai kérdésekkel. Most ilyen szempontból kell nézni a politika egész területét. Csak annyit mondhatok, — szólott, — hogy a mai tárgyalásoknak kielégítő eredménye mutatkozik.

Ugron Gábor a következőképpen nyilatkozott tudósítónknak: Természetesen az új miniszterelnök helyzete nem könnyű, miután nem a többségből került ki. A kabinet alakítása körül, ha nem is nehézségek, de komplikációk állottak elő.

Eszterházyt gondot okoz az is, hogy nemcsak miniszterek és államtitkárok, hanem számos magas állású tisztviselő is távozik, akik közreműködésére Eszterházy Móric gróf számított. Eszterházy Móric gróf olyan választójogot hoz, amely kielégíti a választójogi blokkot, továbbá ehhez az ellenzéki pártok is hozzájárulnak. A kiegyezés kérdésénél a tárgyi nehézségek áthidalása remélem sikerülni fog. Ezért Eszterházy számíthat az alkotmány-párt, az Apponyi-párt, és a néppárt támogatására, amelyek részt fognak venni a kormányzásban. Ha ehhez hozzávesszük a demokratákat, akkor konstatálhatjuk, hogy négy ellenzéki párt csoportosul az új miniszterelnök köré. A Károlyi-párt azért nem csatlakozik, mert a külpolitikai kérdésben olyan külön álláspontjuk van, amelyet az új kormány nem akceptálhat.

Az egyesült függetlenségi és 48-as párt a kör helyiségében ma este nagy számmal gyűltek össze. A politikai helyzetről az a felfogás domborodott ki, amíg az új miniszterelnök programját nem ismerik meg, addig a jóindulatú várakozás álláspontján maradnak.

A képviselőházat e hó végén összehívják az indennitás, a tisztviselők fizetésrendezése és a horvát pénzügyi egyezmény elintézése végett.

Budapestről telefonálja tudósítónk: A választójogi blokk és a miniszterelnök a következő választójogi elvekben állapodtak meg:

Eszterházy Móric gróf választójoga általános, egyenlő és titkos lesz, minden huszonnégy éves, vagy idősebb, írni és olvasni tudó magyar állampolgár számára. A korhatár általános principiuma három kivétellel áttörhető. Elsősorban választójogot kap mindenki korra való tekintet nélkül, aki a háboru alatt front

szolgálatot teljesített, a korra való tekintet nélkül respektálja a tervezet a szerzett jogokat, választójogot kap minden husz éves és idősebb ipari munkás, akinek szakképzettsége van. A nem kívánatos elemeknek a parlamenttől való távoltartására a passzív választójognak megszorításával gondoskodnak.

Budapest: Politikai körökben a következő listának tulajdonitanak sok valószínűséget:

Eszterházy Móric gróf miniszterelnök és belügy, Szurmay Sándor honvédelmi miniszter, államtitkárrá Bolgár Ferenc, Földes Béla pénzügyminiszter, Serényi Béla gróf kereskedelmi miniszter, de ha nem vállalná úgy Szterényi József venné át ezt a tárcát. Mezőssy Béla földmivelésügyi. A kultuszminiszteri, igazságügyi és horvát tárcákért még folynak a tárgyalások. Zichy Aladár gróf a király személye körüli miniszter, továbbá három új minisztérium van tervezve: Erelmezési miniszter Szterényi József, vagy Barta Béla alezredes, nepjeleti miniszter Vázsonyi Vilmos, Erdély rekonstrukciójának minisztere Ugron Gábor. Abban az esetben, ha a Károlyi-párt is meg egyezsre jutna Eszterházy Móric gróffal, úgy Károlyi Mihály gróf vállalná a földmivelésügyi tárcát és Batthyány Tivadar gróf a közlekedésügyi tárcát.

Rottterdam. A Times pétervári értesülése szerint az osztrák-magyar hadsereg egy küldöttsége, amely két tábornokból, két ezredesből, husz másik tisztből és husz katonából áll, Pétervárra érkezett. A küldöttség a fronton levő orosz csapatoktól utlevelet kapott, hogy az orosz kormánynyal és a katonák és munkások tanácsával a béke feltételeket közölhesse. A pétervári lapok jelentik, hogy miután a katonai bizottság Kisenevbe érkezett, ott nyomban tartóztatták és parancsot adtak, hogy Pétervárra szállítsák őket.

A Magyar Távirati Irodát illetékes helyről felhatalmazták annak kijelentésére, hogy a Times fenti jelentése semmitfélt tekintetben nem felel meg a tényeknek. Az angol lapnak az az állítása, hogy az osztrák-magyar hadsereg egy küldöttsége átlépte az orosz frontot, egyszerűen koholmány.

Berlin. Az elzárt területen 19100, a földközi tengeren 28150 tonnát súlyosztettek el a tengeralattjárók.

Pétervár. A távirati ügynökség jelenti: Kerenszki hadügyminiszter, miután Gurko tábornok határozott parancsa ellenére adta be lemondását, elrendelte, hogy távolítsák el a főparancsnoki állásból és egy hadosztály parancsnokságával bízzák meg.

Alexejev nem akart offenzívát

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Stockholm. Az orosz kormány az a nyilatkozata, hogy a kronstadti lázadás kielégítő módon véget ért, úgy látszik még korai. Csakis átmeneti egyességről lehet szó, mert a bolsevik szociálisták rendelkeznek egész Kronstadt telett. Jellemző a Birsevija Wjedomosti egy cikke, amelyben hangsúlyozza, hogy a kronstadti események nem állnak egyedül, mert Oroszország egy egész sereg kisebb államra akar oszlani, amelyek valamennyien a hatalomra törekednek.

Stockholm. Az orosz események közül is kimagaslott Alexejev tábornoknak, a főparancsnoknak, hirtelen elbocsátása, amit azzal indokoltak, hogy a kormánnyal ebentétben, frázisnak tartja az annekszió és hódítás nélküli békét. Mint most Pétervárról táviratozza a Pester Lloyd stockholmi tudósítója, a főparancsnok szenzációs elcsapatásának egészen más okai voltak.

Kerenszky hadügyminiszter visszatérve legutóbbi frontutazásából, úgy a minisztertanácsnak, mint a munkások és katonák tanácsának jelentést tett a hadsereg harci készségéről és ez a jelentés egészen más valami volt, mint amelyet rövid idővel azelőtt Pétervárott tanácskozásra összejött hadvezérek nvujtottak. Dragomirov az északi frontnak vezére és parancsnoka, Gurko a nyugati front parancsnoka és Alexejev főparancsnok is nyilatkoztak és egyhangulag azt jelentették ki, hogy az orosz tábori hadsereg, habár már nem annyira desorganizált, mint közvetlenül a forradalom kitörése után, de még távolról sem oly szilárd, hogy offenzívára lehetne gondolni. A lőszer és más hadiszer szállítása teljesen tökéletlen és a frontra érkező tartalékok említésre se méltóak. Kerenszky ezzel szemben egész más valamit mondott, ámbár óvatosan inkább a hadsereg szelleméről, mint annak technikai és számbeli harci készségéről nyilatkozott.

— A hadvezérek összejövételénél feltűnt, hogy Brusszilov távol maradt a konferenciától, amelyet a háborús pártiak körében gunyosan a „Porashenzévek konferenciájának” neveztek. (Konferenz der Miessacher — táviratozza a tudósító és ennél jellemzőbb kifejezést a magyar nyelvben sem tudunk használni. A szerk.) És midőn Alexejev később az orosz sajtó nála megjelent képviselői előtt lehangoló beszédet mondott, a sorsa meg volt pecsételve. Brusszilovot rántották elő a helyébe, mert nem akadt más orosz hadvezér, aki az offenzíváért a felelősséget vállalta volna. A kormány szocialista tagjai közül Cseretelli és Peschechovov egy utolsó katonai kísérletet sürgettek, míg Csernov, de különösen Skobelev ellenezték azt, hogy Alexejev helyére a harcias Brusszilovot nevezzék ki. Kerenszky szerepét ennél a cserénél érthetetlennek tartják Pétervárott.

Azt mondják, hogy a támadó kedvű Brusszilov, — aki különben a forradalom kitörése óta igen gyanus szerepet játszik a katonailag teljesen járatlan új hadügyminiszter megterítette a maga offenzívája számára és valószínű, hogy Kerenszky még mindig igen nagy befolyását érvényesíteni tudta a munkások és katonák tanácsában és így jöhetett létre az a határozat, amely szerint ez a tanács is hozzájárult az utolsó offenzív kísérlethez.

— Már két héttel ezelőtt azt beszélték Pétervárott, hogy Brusszilov levelet írt az ideiglenes kormánynak, amelyben kifejtette, hogy a hadsereget csak a rögtöni harci tevékenység mentheti meg teljes feloszlásától és ez a figyelmeztetés érlelhette meg Kerenszkyben és a munkástanácsban azt az elhatározást, hogy ellentétben eddigi felfogásukkal, tisztán belpolitikai okokból álljanak az offenzíva mellé. Az új főparancsnoknak semmiesetre sincs könnyű dolga, mert mind a három frontparancsnok, Dragomirov, Gurko és Cserbatov régóta személyes és állásbeli ellenfelei. Valószínű, hogy a főparancsnokságban még más változások is lesznek.

Elitlják a tiszti bajonett viselését. Budapestről telefonálja tudósítónk: Két hét óta nagyon gyakran lehetett látni tiszteket, akiknek oldalán hosszú kard helyett, csak egyszerű kis rövid bajonett volt. Ugy látszik, hogy ezt az új viseletet sehogy sem tudták összhangba hozni az öltözködési szabályokkal, mert most Budapestben rendelet jelent meg, mely elitlja a bajonetek viselését.

Öt keresztapa, tíz keresztanya. Egy aradi uri család áttérése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Ma este fél hétkor az aradi Minoriták templomában szokatlan számu helyre hintette a szentelt olajat Monay Ferenc házfőnök és mormolták ajkai a szent igéket: „és megkereszteltek téged az Atyának, Fiúnak és Szentléleknek nevében, amen.“ Evekig tartó hosszú készülődés után járult ma délután a keresztelő urna elé Kertész Izidor máv. ellenőr feleségével és nyolc gyermekével. A család minden tagjának arcán ott ült a lázas izgalom, a hetekig tartó gondos készülődés s a szokatlan környezetnek hatása alatt mindannyian áhitattal és szent meggyőződéssel fogadták a keresztelés szentségét.

A feltűnő esemény arra készítetett bennünket, hogy ellátogassunk Kertész Izidor lakására, meghallgassuk azokat az előzményeket, amelyek a családnak a lépését a mai eseményhez vezették, hogy véleményét halljuk ugy a szülőknél, mint a gyermekeknél, hogy mi indította őket arra az elhatározásra, hogy a zsidó vallásról a római katolikus egyház kötelekébe lépjenek át. A Pöltenberg-utcai lakásban már ünnepbe felöltözve, az ünnepségre készen találtuk a családot. A család fő, Kertész Izidor máv. ellenőr egyszerű keresetlen formában mondotta el hozzá intézett kérdéseinkre, hogy menten minden felekezeti gyűlölködéstől, anélkül, hogy régi vallásának szolgálóira csak a legkisebb panasz is volna, tisztán és kizárólag az a lelki vágy és meggyőződés vezette őt és gyermekeit a kikeresztelkedéshez, amelyeket évek hosszú során át tápláltak lelkükben részben azért, mert gyermekei oly környezetben nőttek fel, ahol a keresztény vallásnak a tisztaságát, a szépségét szívták magukba s részben, mert maguk is a keresztény vallásban találták fel azokat az igazságokat, amelyeket ők a vallásban kerestek. Kertész Izidor 22 évi boldog házasságban él feleségével, aki hasonlóképen gondolkodik, mint férje s aki hozzá intézett kérdéseinkre minden gondolkodás nélkül a következő indokolást mondotta tudósítónknak:

— Régi, évek hosszú során át táplált vágy

és vallási meggyőződés vezetett bennünket a római katolikus vallásra való áttérésre.

A további beszélgetés során elmondotta, a család fő, hogy tizenhat évig laktak Szebenben, hová hivatali beosztása kötötte. Gyermekei közül a legtöbb az Orsolya szüzek zárdájában nevelkedtek dacára annak, hogy zsidó vallásuk voltak, megkülönböztetett gondossággal részesültek ugy az oktatásban, mint a nevelésben s örömmel látták, hogy gyermekeik amellett, hogy kiváló tanulók voltak, vallás dolgokban is mennyire helyesen nyertek oktatást. Soha egy percig sem érezték gyermekeik azt, hogy hátrányt kellene szenvedniök zsidó vallásuk miatt. Egy ízben megtörtént, hogy valamelyik leánygyermekét a zárdának egyik növendéke megbántotta és szidalmazta, mint zsidót. Az apaca főnökönő maga elé hívatta a sértést elkövető gyermeket és szigorúan megbüntette azért a meggondolatlanságáért, hogy gyermekemmel szemben türelmetlen volt.

— A vallási türelmességnek ugy ez az impozáns megnyilvánulása, mint az a nap-nap utáni apróbb jelenség, amelyekről gyermekeim elbeszéléséből nyertünk tudomást, lassan-lassan bennünket is a római katolikus vallás követele felé sarkáltak s megérlelték bennünk az elhatározást, hogy a legelső alkalom felhasználásával, elhagyva régi hitünket, felvételünket kérjük a római katolikus egyház kötelekébe.

Nyolc gyermekünk ugyszólván kivétel nélkül, a legkisebbiket leszámítva, mert hisz az még csak négy esztendő, erős vonzódást érenek a keresztény vallás iránt. Érthető ez anynyival is inkább, mert gyermekeink mindig keresztény gyermekek között nőttek fel. A keresztény gyermekek hittan könyveit olvasták, imádságaikat megtanulták, s természetesen jutottak abba a helyzetbe, hogy csak formailag tartoztak a zsidó valláshoz, lélekben már régen követői voltak a római katolikus egyház tanításainak.

— 1913-ban kerültünk hivatalos áthelyezés következtében Aradra. Mert lelki közössé-

get már nem éreztem régi egyházzal. dacára annak, hogy Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi iránt a legnagyobb tisztelettel viseltetem, képességei, kiválósága előtt nemcsak mint volt híve, de tisztelője is meghajlok. Nem jelentkeztem nála, mert már ekkor elkészültem a római katolikus vallás felvételére. A zsidó templomban itt létem óta még nem voltam, adózási kötelezettségemnek azonban pontosan eleget tettem. A közbejött háboru tervünk végrehajtásában kissé késleltetett. Ez év március 22-én azonban feleségemmel és Lenke leánnyal az előirt szabályoknak megfelelően jelentkeztem a zsidó egyház rabbijánál, s bejelentettem, hogy az egyház kötelekéből kilépek. Ugyanekkor Ernő fiam, ki másod éves joghallgató, ki ezidőben Buziáson tartózkodott, az ottani zsidó rabbinál jelentette be a felekezeti kilépését. El lépésünkkel kezdetét vette a formalitások hosszú sora. Vágvölgyi dr. főrabbi a rálegjellemzőbb előzékenységgel és udvariassággal vette tudomásul bejelentésünket és csupán kötelességszerűleg érdeklődött elhatározásunk okairól. A mi bejelentésünkkel egyidőben az árvászekttől írásban engedélyt kértünk arra, hogy öt kiskoru, 18 éven aluli gyermekünk követhesse a mi elhatározásunkat, hogy ők is áttérhessenek velünk együtt a katolikus vallásra.

Legkisebb gyermekünkre, aki négy éven aluli, külön intézkedést tenni nem kellett, mert az idevonatkozó szabályok szerint a gyermek az apja vallását tartozik követni.

— Április 15-én újból tiszteletünket tettük Vágvölgyi rabbinál, s megismételtük bejelentésünket. Amikor öt gyermekünknek első bejelentését megtettük, szíves volt a második bejelentést elengedni, mert látta erős és szilárd elhatározásunkat.

— Természetesen ezalatt az idő alatt legnagyobb gondal készültünk, ugy mi szülők, mint gyermekeink a katolikus vallás szertartásainak, katekizmusának és imádságainak elsajátítására. Előzetesen folytatott érdeklődésünk után Monay Ferenc dr., minorita házfőnököt kerestük fel azzal a kérésünkkel, hogy nyújtson segítséget nekünk abban, hogy az egyház kötelekébe felvétethessünk, hogy a felvételhez megkívánt előtanulmányokat kellően

Arverés Koburg Lujzánál.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az Aradi Közlöny napokkal ezelőtt megírta volt, hogy a hányatott életű királyleány: Lujza belga hercegnő végre révbe ért, kibékült családjával s elfogadta vejének: Günther schleswig-holsteini hercegnek az ajánlatát, ki egyik kastélyát adta át a hercegnőnek — pihenés helyéül.

A hercegnő legutóbbi tartózkodási helye München volt s most ingóságai árverés alá kerültek. Németország minden városából százával özönlöttek a ritkaságokat gyűjtő s erős vétel-kedvű emberek Münchenbe. Félő volt ugyan, hogy az árverést ismét elhalasztják, mint nemrég, midőn egy hitelező 70000 márkát adott át a hitelezők konzoreciumának egyik türelmetlen kereskedő részére. Most azonban — érdekeinek megóvása céljából — maga az a hitelező volt kénytelen az árverés újabb terminusát megsűrgetni.

Most megtörtént ez. A katolikus ház nagytermében, amely arról ismeretes, hogy itt szokták megtartani az ugynevezett keresztény parasztyűléseket, már reggel nyolc órakor tolonganak a vevők és a kíváncsiak. A teremmből minden butort kiraktak, csak szék áll szék mellett. Fél filenekor már a rendőrségnek kell közbelépnie, a folyosókat meg kell tisztí-

tania és a folyton beözönlő közönséget a karzatokra irányítani. A teremben levő szinpad előtt olyan sűrűn összezsúfolva állanak az emberek, hogy igazán nem lehet egy gombostűt sem ledobni. Aki azonban azt hitte, hogy a társadalom krémjét fogja itt találni: az csalódott. A középosztály jelent meg tulnyomó számban. Csak itt-ott lát az ember egy ismerős arcot a színházak világából s a legfelsőbb ötszáz kis seregéből. Különböző — kereskedők, polgári asszonyok, akik valami szenzációt vártak s egynéhány márkáért megakarják váltani azt a gyönyörűséget, hogy egy királyi hercegnő holmijainak elárverezésén részt vegyenek.

A szinpadon és előtte egy király leányának tárgyait és kincseit teregették ki. Hosszu állványokon és asztalokon ruhák, selymek, csipkék és tüllök. Mindegyiken rajta, hogy ki készítette, csupa elsőrendű párisi, londoni és bécsi divatcég. Látszott a szemlét tartó hölgyeken, hogy milyen titkolt s visszszorított szenvedélyvel tapogatták meg a csipkepegyeket, milyen irigységgel nézték a selyem és tüll blouzekat s milyen vágyakozóan simogatták a kalapok óriási tömegét. Közül csipkével bevont selyemernyők, drága kövekkel kirakott ernyő fogantyúk, elefántesontfogós karesu sétatálcák aranygyűrűkkel átfogva. Szorongva tolt az asszonyok és leányok tö-

mege az asztalokhoz és állványokhoz, mindenik legalább egy vizsgáló pillantást akart vetni közvetlen közelből a drágaságokra.

A szinpadon fönt arannyal kivarrt kályhaellenző, brokáttal bevont székek, kecses niptartók, toalet-asztalok, költői rendtelenségben tártak fel egy képet, egy üldözött hercegnőnek az életéből. Sőt mindezek mellett nyugodt egyszerűséggel foglalt helyet egy jégszekrény, egy varrógép, egy tálalópad és egy arannyal kiveret rokokó asztal, amely bizonyára csak tévedésből került a háziasságot jelentő jégszekrény tözomszédságába.

Mindig újabb tömegek tödülnek befelé, a karzatokon már negy-öt sor mélyen állanak az emberek, az árverést vezetők metsző hangon nyugalomra intenek s a rendőrség a nagy tolongásban igyekszik a rendet fentartani.

Az árverés a szőnyegekkel kezdődik. Kéthárom darabot hoznak be, amelyek esakhamar négy-öt-hatszáz márkáért kelnek el. Az embernek az az érzése támad, hogy aki olesón akar vásárolni, az jobb lesz, ha mindjárt el is távozik.

Az árverést vezető ravasz ember, érdeklődést tud tartani, sőt fokozni tudja ezt, mert jóllehet látja az irigységet, a kíváncsiságot, a szemek kapzsi vágyát, mely mohón futkos a selyembiuzokon, a nagyszerű tollakon, a viritó kalapokon, a csipkék tengerén: mégsem eze-

elsajátíthassuk. A házfőnök szíves volt kérésünket teljesíteni, s Boross Jusztin polgári iskolai tanárnőt kértük fel arra, hogy bennünket a megkívánt dolgokra kioktasson. Az ő szorgalmának és minden tartózkodás nélkül mondva, hő vágyakozásunknak tudható be az-hogy alig három hónapig tartó lelkigyakorlatok után elsajátítottunk mindent, ami a megkeresztelésnél, az egyház kötelekébe való felvételnél feltétlenül szükséges.

— Nyugodt lélekkel mondhatjuk el azt, hogy sem anyagi érdek, sem gyermekeink jövőjének önző érdeke — mert hisz mindannyian ma is jeles tanulók s mindenütt, ahol megfordulnak, szeretetben van részük — nem vezetnek bennünket elhatározásunkban, hanem tisztán és kizárólag a római katolikus vallás megismert szépségei és igazsagai birtak bennünket mai lépésünkre. Hogy távol állott tőlünk az önzés, bizonyítja az is, hogy úgy magunknak, mint gyermekeinknek keresztstülöit az egyház kérte fel, az illetőket csupán az utóbbi napokban ismertük meg, amikor alkalmunk volt a felkért keresztstülőknek bemutatkozni. A minoritáknak köszönhetjük azt, hogy e tekintetben is minden utánjárás nélkül sikerült a keresztstülöket megtalálni. Magamnak és feleségemnek Dengl Lajos és neje volt szíves a keresztstülői tisztet elvállalni, Ernő fiannak Löcs Rezső és Steiner Ferencné urasszony, Lenke leányomnak Csáki Pál Máv. főellenőr neje, Jenő fiannak Reinheimer Gyula és neje, Blanka leányomnak Réthi Sarolta urhölgy, Piroška leányomnak Drescher Gizella tanárnő, Ella leányomnak Boros Jusztin tanárnő, kinek áttérésünk körül a legtöbbet köszönhetek, Ilona leányomnak Schveffler Ilona tanárnő és négy éves László fiacskámnak pedig Mezei Laci és Krémer Elli.

Az óramutató haladt-haladt félhét felé s a család megtett minden utolsó intézkedést a keresztstülők fogadására és a templomi nagy ünnepségre. Fél hét előtt pár perccel sietve ment a család a minoriták templomába.

A sekrestyében tartott előzetes lelki vizsga után a megjelent kongreganista tagok áhitatos imája és az ismerősök élénk kíváncsisága közben lépett be a tíz tagú család Monay Ferenc dr. plébános vezetése mellett a templom szentélyébe. A főoltár előtt letérdeltek az új hívők, hátuk mögé oda állottak a keresztstülők

s Monay dr. plébános szertartásszerű imájába kezdett. Az arcokról meghatottság sugárzott a keresztelő pap felé s csendben, a lelki gyönyörűségtől zokogott egy egy keresztanya.

Az ünnepi csendbe belekiáltott olykor-olykor a legkisebbik gyermek, aki a főoltár előtt négykézláb várta a történendőket s inkább a játékot kereste az ünnepségben, mint a szertartás magasztosságát. A főoltártól a keresztelő urna elé járult a család, hol a letett fogadalom és megkeresztelés után Monay Ferenc beszéddel üdvözölte a katolikus egyház új tagjait.

A közönség amikor szétoszlott a templomból lelkes kongreganista kisasszonyok árusítgatni kezdték a vallási türelmességre tanító „A szív” című katolikus lapot.

A család boldogan tért otthonába, hogy szűk családi körben megünnepelje a nagy eseményt.

IRODALOM ES MŰVESZET.

Eat országos hírű művész együttes hangversenye.

(A keddi hangverseny programja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A Kintzig Jánosné főispánné einöklete alatt álló Anyavédő Egyesületnek keddi hangversenye felejthetetlen művészi eseménye lesz Aradnak. A nagy gondot és fáradságot igénylő előkészületek már mind megtörténtek és Arad város közönsége nagy várakozással tekint a külsőségeiben is nagyméretű és impozáns hangverseny elé. És most, mikor a kulturpalota díszes hangversenyterme készen várja az előkelő művészeket és a város elit-közönségét, kötelességünk megemlékezni dr. Köpf Jánosné lelkes, fáradságot nem ismerő nagy munkájáról, a melyet, mint a rendező-bizottság elnöknője a hangverseny sikere érdekében kifejtett.

A hangverseny pontban 8 órakor kezdődik és erre annál is inkább nyomatékkal figyelemztetjük a közönséget, mert pont 8 órakor a hangversenyterem ajtait bezárják. A hangversenyt Zombory Andornak, a kiváló aradi poétának hangulatos prólója nyitja meg. A prólót maga a szerző mondja el. Ezt követi Berger Károly hegedűművésznek játéka, utána Rozsa Lajos énekszámja következik, majd

A bluzok után a kalapok következnek. Száz színű és száz formájú kalap, meg kell vallani, hogy a belga királyleánynak kitűnő ízlése volt. Egy fehér kalapot nyolc óriási tolla négyszázötven márkáért vett meg egy kalapszakértő, míg egy fekete reierért ezerháromszáz márkát adtak. El sem hinné az ember, hogy egyszerű asszonyok, akik a piacról kosárral karjukon jöttek fel az árverezési csarnokba, vettek ilyen luxus kalapokat három-négyszáz márkáért.

— Most az ernyők következnek! Hangzik az árverelő szava. Selyem és csipke minden színben. Ugyan mire kellett egy személy számára ötven vagy még több napernyő? A selyemernyőkért hetventől-száz márkát kínáltak, a drágakövekkel és arany ezüsttel ékesített fogantyuk azonban jóval drágábban találtak birtokosra.

Igy repült el a délelőtt és délután ugyanilyen tempóban fog folyni tovább, sőt holnap sem fog megállani az árverés. Két három nap múlva kerül a sor a drága prémekre, a fejedelmi utazóbőröndökre, melyek oly hosszú és változatos utat tettek meg érdekes tulajdonsúkkal.

Egy királyleány legkedvesebb tárgyai így változtak át közönséges üzleti cikkekké.

Góthné-Kertész Ella ad elő melodramákat Dienzl zongorakiséréte mellett. A műsor első részét ezután Sándor Erzsé kamaraénekesnőnek a Linda című operából vett nagy áriája fejezi be.

Ekkor 15 pere szünet következik és ezt az időt a publikum felhasználhatja arra, hogy a mindenféle hűsítő italokkal felszerelt büffét meglátogathassa.

Szünet után Berger Károly hegedűművész és Dienzl Oszkár zongoraművész lép a közönség elé, majd Góth Sándor magánzáma következik és végül Sándor Erzsé és Rózsa Lajosnak nagy duettje (Rigoletto) fejezi be a hangversenyt. Az összes énekszámokat Dienzl Oszkár kíséri zongorán.

Miután a jegyek mind elkelték, esteli pénztár nem lesz, de mivel megtörtént, hogy egyesek az előjegyzett jegyeket nem vitték el, a Scherhag-cég az így visszamaradt néhány jegyet az ujonnan jelentkezőknek hátrahagyva kizsoltálatja.

* **Aradi írók életrajza.** Szinnyei Józsefnek „Magyar írók élete és munkái” című művét, melyben a magyar írók művei jegyzékét és életrajzaikat 1891-től kezdve haláláig oly nagy szorgalommal gyűjtötte össze, a Magyar Tudományos Akadémia megbízásából Gulyás Pál dr. egyetemi m. tanár folytatja tovább. Gulyás Pál dr. ur megbízásából felkerjük mindazon aradi és aradvármegyei írókat, akiknek művei (önálló könyvek, füzetek, folyóiratokban vagy napilapokban közölt akár sorozatos, akár csak egyes cikkek) nyomtatásban megjelentek, hogy életrajzi adataikat és nyomtatásban megjelent műveik jegyzékét (a cím s a megjelenés idejének és helyének megjelölésével) a Kölesy-Egyesület elnökségéhez (kulturpalota) címezve összegyűjtés és továbbítás céljából mielőbb be- küldeni szíveskedjenek. Az elnökség.

* **Hadikölcsön napok a mozikban.** Hirt adtunk arról, hogy a magyar mozgóképszínház tulajdonosok június 8., 9. és 10-én hadikölcsön mozinapot rendeznek. Hozzátehetjük, hogy a kormány erre a három napra azoknak a mozgóképszínház tulajdonosoknak, akik a moziban részt vesznek, a hazatias célra való tekintettel megengedi, hogy ezeken a napokon éjjeli 1 óráig tarthassanak előadásokat. Miután minden mozgóképszínház gondoskodni fog arról, hogy az idejé legjobban képeit vegye műsorra s miután minden fillér bevétel hadikölcsön jegyzésre fordítatik s így minden látogató tulajdonképpen hazatias célt szolgál azzal, ha ezen a három napon a mozikat látogatja. Előreláthatóan rendkívül látogatottak lesznek a mozgóképszínházak.

Élénkebb csatározás az orosz fronton.

Budapest, június 9. (Hivatalos.)
főhadiszállás jelenti:

Keleti harcátér:

Az Erdős Kárpátokban és Kelet-Galiciában helyenként élénkebb csatározás, egyébként ágyutüz.

Olasz harcátér:

Az Isonzó mentén nem volt különösebb esemény. A hétközség fensikján az ágyuharc váltakozó erővel tovább tart. A Zebio vidéken egy elenséges robbanás által keletkezett tölcserít csapataink kézigránátharcban olasz támadások ellenében megtartották.

Délkeleti hadszíntér:

Változatlan. A vezérkar főnöke. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

ket veszi elő az első órákban. Asztalok, székek, papirkosarak és egyéb apróságok kerülnek először sorra. A publikum már az árverés látától áthatott, a venni-vágyás bacillusa garázdálkodik s csak ez magyarázza meg, hogy egy kalap dobozért husz márkát fizetnek s egy egyszerű kályhaellenzőért hatvan-hetven márkát. Az árverést vezető mosolyog s közbekiált olykor:

— Nyugalom hölgyeim és uraim. Itt nyugalomnak kell uralkodni, ne csináljanak vicceket!

A varrógépeket, a jégsekrényeket, az ételtalálóknt hamar megveszik, többek között az egyik jégsekrényt a müncheni udvari operaház leghíresebb tenoristája, kinek nevére a tárgyaló termen az asszonyok ajkáról egy sereg „ah” kiáltás röpven el, míg néhányan a fértiak közül rossz vicceket engednek meg maguknak:

— Beakarja hűteni a hangját! Ne tegye! Anélkül sem meleg a hangja.

Ebben a pillanatban megélenkül az asszonyok serege, mert a szolgák két selyembluzt emelnek fel. Kikiáltási ár negyven márká, de ebben a pillanatban a terem minden szögletéből röpkenek az ajánlatok s pár pere alatt százötven márkáért kél el a bluzok darabja.

Pétervár, a vörös város.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Egy svéd újságíró, ki nemrégén tért vissza Pétervárról, az orosz főváros jelenlegi helyzetéről a következő érdekes dolgokat írja:

— A pétervári vasuti állomás a megszkott képet nyújtja. Néhány álmos hordár jár-kél föl-alá, kiknek mindegyike mechanikusan végzi napi munkáját. Látható, hogy a várótermek még talán üresebbek, mint egyébként. A kimenetnél nem várakoznak autók, mint régen. A járművek taxaméter-díját nagy mértékben felemelték. A Hotel Reginában száz százalékkal drágább szobát kaptam, amelyből, amint felvilágosítottak ötven százalék a háboru terheinek enyhítésére szolgál, ötven százalékot pedig a forradalom terhére lehet írni.

A legközelebbi nap hozza meg az első kitörölhetetlen benyomást, amelyet egész életemben nem fogok elfelejteni. A városnak fő közlekedési erén haladók át, amelyet régebbi látogatásaim alkalmából is ismerek s egy egész új világban találom magamat. A házak ugyanazok maradtak, az üzletek és az emberek is és mégis időre van szükség, míg tisztába jövök azzal, mi okozza lelkemben az idegenszerű és különös érzést. Száz apró megfigyelést kellett először összegyűjtenem, hogy meglássam mi-ben állanak a lényeges változások, mert hogy lényegesek, a felett semmi kétség nem lehet. A legszembeötlőbb, hogy a közönség, amely a legélénkebb utcákat megtölti, egészen más összeállítású, mint azelőtt, midőn a béke időben a Nevszkin és a Morszkáján láttam őket. Az elegáns hölgyek, akik egyébként minden város negyedben az utcák ékességei voltak, most teljesen hiányoznak. Sőt a társaság arisztokratikus megjelenésű férfai, kik azelőtt Pétervárnak olyan különös színt kölcsönöztek, csak egyes példányaival képviseltetik itt-ott magukat. Annál számosabban képviselt a külvárosok proletariátusa. Férfiak és asszonyok, a kik lakóhelyük környékének piszkos zugait és sarkait csak ritkán hagyták el, akik egyébként az urak és uraságok lakásainak tájékaira ritkán, vagy sohasem vetődtek, most mindenütt feltalálhatók. Látható önérzettel sétálnak alá s fel az ujjannan kialakult világ urai és uraságai. Fejüket egészen másképp hordják, mint régen. Kevélyebbek és öntudatosabbak. Emellett nem ríktóan öltözöttek, sem nem gorombák, sem nem elhanyagoltak.

Beszélik, hogy a cárdöntő férfiak kissé zavartak voltak és kényelmetlenül érezték magukat, midőn az addigi uralkodóval először kerültek szembe. Ilyen érzés látszik még most is ezeken a munkásokon és katonákon. Mialatt a hajdani „cári-Pétervár” utcáin haladnak, amely most a „nép-Pétervárja” lett s az ő lábaik előtt fekszik. A zsidó elem is erősebben képviselt az utcákon, mint hajdan. A kis zsidó kereskedők, akiknek hajdan nem volt szabad a birodalom fővárosának szívébe bemenni s akiknek külvárosi ghettojuk falain belül kellett élni, most erővel nyomulnak ki a napvilágra.

A vörös szín dominál mindenütt,

a forradalom színe. Minden nyilvános épületen vörös zászlók lengenek, sőt a magánházak is elismerik vörös zászlódiszúkkal az új viszonyokat. Felkeresek több házat, amelyben régen, ismerős udvari méltóságok laktak. A redőnyök lebozsátva s a kapuk bezárva. A régi cári világ egyetlen ismerős alakját sem tudom felfedezni. A legtöbbje a Péter Pál erődben, vagy másutt ül s azok, akik megmaradtak, vagy megmenekültek, okosabbnak tartják e pillanat-

ban rejtőzve és titokban maradni. Senkisémm tud felülük semmit. A legtöbbben, amint mondják, Finnországban vannak. Az udvari méltóságok házainak feliratait erőszakkal eltávolították. A muzeumok, templomok nem pompáznak többé a cári időből való felírásokkal. Ahol valami okból nem távolították el ezeket, vörös szövetekkel fedték be. Utcai kereskedők jó üzleteket csinálnak a vörösre festett gombokkal és pléből készült vörös zászlócskákkal. Egy ilyen házáló megszólított az utcán:

— „Polgártárs!” mondta, amint azt a régi francia forradalmi regényekben olvastam. Egy vörös gombot vettem tőle s feltűztem a gomblyukamba, mielőtt a parlamentbe munkások és katonák tanácsába mentem volna.

A cigaretta árus „polgártárs” gyufát és szivart kínált s míg rágyújtottam, a csizmaszítító „polgártárral” megtöröltetem porossá lett cipőmet, aztán a kocsis „polgártárs” elyitt a tauriai palotába, ahol egykor Potemkin a császári kegyenc rendezett grandiózus ünnepeket s ahol most 2800 „polgártárs” tanácskozik.

Tíz hadosztállal támadnak az angolok.

Berlin, június 9. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rupprecht bajor trónörökös hadcsoportja:

Az Iser mentén csak szakaszonként volt élénk tüzérségi tevékenység. Wyschaetetól és Messinestől keletre levő állásaink ellen déltől kezdve ismét erős romboló tűz irányult. Az ellenség nappal nem újította meg nagy támadásait azoknak a súlyos veszteségeknek a hatása alatt, amelyeket a foglyok állítása szerint is, tíz támadó hadosztálya szenvedett. Csak ausztráliai csapatokat vezetett tűzbe Messinestől keletre, amelyeknek előretörései azonban meghiúsultak. Az esti órákban az Ypern-Cominesi csatorna két oldalán és a Douve lapályon új harcok fejlődtek, amelyekben az ellenség nem tudott előnyt kivívni. A Labasse-csatornától, egészen a Sensee patakig a harci tevékenység este szintén fokozódott. Wermellestől északkeletre, Loostól délre a Wroisillestől keletre éjszakai előretöréseket visszavertünk. Lenstől délnyugatra és délre nagy erőket vetett harcba az ellenség ismételt támadások céljából. Hesseni és sziléziai ezredek itt, a Soucher patak mindkét partján, valamint a Giwenyohwtól Awom felé és a Wimitől Merincourt felé vezető utak között elkezeredett éjjeli harcokban erőteljes ellentámadásokkal visszaverték az ellenséget, amely helyenkint benyomult árkaikba. **Állásaink teljesen kezünkbe vannak.**

A nemet trónörökös hadcsoportja:

Francia rohamesapatok erős tüzérségi előkészítés után éjjel előre törtek a Chemin des Dames-on, Braje és Cerny mellett. Visszavertük őket. A tüzelés, amely este az Aisne és a Champagne arcvonalai más szakaszain is erős volt, éjtélkor vesztett erejéből.

Albrecht württembergi herceg vezértábornagy hadcsoportja:

A keleti harctéren és a macedón arcvonalon a szokásos harci tevékenységen kívül nem jelentenek különösebb eseményt. — **Ludendorff**, első főszállásmester. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Amit mindenki figye!

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A hatodik hadikölcsönnel is azt tapasztaljuk, amit az előző öt kölcsön jegyzéseivel is megfigyelhettünk. A közönség érdeklődéssel kíséri a jegyzések alakulását és a jegyzésekről napról-napra közzétett listában keresi azoknak a nevét, akik akár a jövedelmükénél, akár vagyoni helyzetükénél fogva nagyobb összeggel is résztvehetnek Magyarország pénzügyi erőfeszítésében. Ma még talán nem teljes ez a lista, de június 12-éig annak kell lennie. A kölcsön feltételei ugyanis annyira kedvezőek a tőkének, hogy teljes bizonyossággal számíthatunk arra, hogy az elhelyezést váró kis és nagy pénzüsségeket nemcsak a pénzvillág, a különböző gazdasági csoportok, hanem a széles néprétegek is hadikölcsön jegyzésére fogják fordítani.

Aradon ma a következő jegyzések történtek.

Az Aradmegyei Takarékpénztárnál az alábbi jegyzések történtek: László Gyula 30.000, Erényi Béla 30.000, özv. Nagy A.-né 20.000, Aradi fűrészgár 10.000, Kárpáthy János és neje 20.000, Györy Lajos 10.000, Kleinhausz József 10.000, Orbán Lajos 10.000, Pollák Róza 5000, Pollák Anna 5000, dr. Apor Anna 5000, Rácz Miklós 5000, Hess Antal 3000, Földényi Boske 2500, Földényi Kornél 2500, Kossuth-asztaltársaság Vasvitéz-aláíja 1000 korona.

Az Aradi Polgári Takarékpénztárnál eszközölt jegyzések: Weisz Lajos 500, B. I. 5000, Litsek Agost dr. 4000, Bartolf Mariska 900, N. N. 50.000 korona, összes eddigi jegyzés 1.683.100 korona.

Az Aradi Ipar- és Népbanknál eszközölt jegyzések: Dörflinger Béla Csaba 10.000, Abray Lajos Csaba 1000, Kliment András Csaba 500, br. Bohus László 1000, Krause Károly 400, Kovács József 100, Kenderessy József 100, Telezsán Radó 100, összes eddigi jegyzés 1.035.500 korona.

Az Általános Takarékpénztárnál jegyzettek: B. I. 5000, Dr. 5000, Bogsán István 2000, Dózsa Vera 2000, Engel Gyula 2000, Kopcsák Géza Berzevics 1500, Szóth András 1100 korona, egyéb jegyzés 9000 korona, Kereskedők Takaréka és Hitelszövetkezetének újabb jegyzése 70.000 korona. Ebből az orsovai polgári fiu és leányiskola jegyzése 30.000 korona, összes eddigi jegyzés 738.000 korona.

VAROS ES MEGYE.

Folytatólagos sorrendje Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1917. évi június hó 13-án d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaboknak. 26. Kiss Lajos segédtisztnek kérvénye hat heti szabadságidő engedélyezése iránt. 27. A kereskedelemügyi miniszter leirata a kémenysepresi díjaknak újbóli megállapítása tárgyában. 28. A tanács bemutatja a m. kir. belügyminiszteriumnak intézvényét, amelylyel az aradi fiu és női felsőkereskedelmi iskolákra vonatkozó szabályrendeletet jóváhagyja. 29. Az aradi Kölcsey-Egyesület és az aradi Philharmonia-Egyesület kéri a vigalmi adó 11. §-ának.

módosítását. 30. A tanács előterjesztése a tűz által elpusztított Gyöngyös város lakosságának nyújtandó pénzbeli adományra vonatkozólag. 31. Az „Erzsébet Otthon” anyagi támogatást kér. 32. A tiszti főügyész bemutatja Szendrey Mihályval az aradi nyári és téli színház bérlete tárgyában megkötött szerződést jóváhagyás végett. 33. A tiszti főügyész bemutatja az Aradi ipar- és népbank igazgatójával a női felső keresk. iskola céljaira bérbevett helyiségek tárgyában megkötött szerződést jóváhagyás végett.

Anglia

gyors döntésre kényszerül.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Bécs. Az összes angol lapok bevalják, hogy az új offenzíva hosszúra nyúló harc kezdetét jelenti, aminek az a célja, hogy döntő sikert érjenek el. A belga tengerpart elfoglalásáról van szó, Zeebrügge visszatoglalásával, amely a német tengeralattjáróknak támaszpontját alkotja.

Zürich. Svájci lapok szerint a gyors intézkedés az új offenzíva megkezdésére arra vezetendő vissza, hogy a tengeralattjáró harc következtében növekvő hajóterhiány gyors döntésre kényszerít.

Stockholm. Londoni jelentések szerint az angol munkáspárt végrehajtó bizottsága kijelölte azokat a tagokat, akik Pétervárra fognak utazni és ott Brantinggal is tárgyalnak. Kyon orosz forradalmár Londonból Bergenbe érkezett és itt az újságíróknak elmondotta, hogy az angol közvéleményben az utolsó időben teljes változás történt. A sovinizmus mindinkább talajt veszít és helyet ad a forradalmi békehangulatnak. Nagy tüntetések vannak napirenden.

Bécs. Svájci táviratok szerint az olasz határról azt jelentik, hogy Apuliában és Kalabriában kihirdették az ostromlapotot.

Erős monarchikus mozgalom Oroszországban.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Stockholm. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: A paraszti képviselők kongresszusa a következő határozati javaslatokat hozta: A paraszti igazságos bekéré törekednek megalázó annexiók és kártérítések nélkül, minden nemzetnek önrendelkezési jogával. Az egyes szerződéseket a bennük lekötött nemzetek ellenőrzése alá kell bocsátani és a vitás kérdéseket nemzetközi bíróság útján kell elintézni. A kongresszus visszautasítja a különbéket. Felszólítást intéz minden ország parasztjaihoz, hogy kényszerítsék kormányukat, hogy a területi hódításokról és a hadi kárpótlásról mondjanak le. A kongresszus köteletségének tartja, hogy az országot az áldozatokra való tekintet nélkül megvédelmezze, a hadsereg harcoképességét fokozza, hogy az orosz nép boldogulásáért és örökös javaiért harcoljon. Felszólítja a hadsereget, hogy vesse magát alá a fegyelemnek és védelmezze meg a forradalmi Oroszországot.

Kerenszkij hadügyminiszter elrendelte, hogy a határozatokat az egész hadsereggel és haditengerészettel közöljék.

Frankfurt. A pétervári hadügyi bizottság elé a következő indítványt terjesztik: Általános megnyugtató céljából Nikolajevics Alexandrov volt nagyherceg a hadsereg kötelekéből nyugdíj nélkül elbocsátandó és az uniformis viselése megtiltandó neki.

Stockholm. Az itteni újságok Oroszországból érkezett jelentései arról számolnak be, hogy a monarchia visszaállításától félnek. Oroszországban arról tanácskoznak a helyzet mostani urai, hogy a Romanov család összes tagjait, egy helyre gyűjtsék és őrzésüket megszigorítsák. A vidéki munkástanácsok vezető tagjai a helyőrségektől védelmet kértek, mert egyre sürűbben kapnak fenyegető leveleket.

H I R E K.

Katonasorban a volt miniszterek.

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapestről telefonálja tudósítónk: A Tisza kormány felmentésével nemcsak a miniszteri bársony székektől válnak meg a kormánytagjai, hanem a kormány felmentésével megszűnik a kabinet tagjainak katonai felmentése is.

Tisza István gróf, aki szolgálatonkívüli őrnagy a második honvédhuszár ezredben, nyomban bevonul szolgálattételre. De, — ahogyan ő nyilván szeretné, — nem mehet mindjárt a harctérre, mert időközben megjelent a parancs, amely a katonai képviselőket további két hétre szabadságozza. A szabadság lejártá után további akadályja nem lesz, hogy Tisza István gróf, mint őrnagy bevonuljon, mert a politikai vezérség nem jögeim a felmentésre.

Teleszky János pénzügyminiszter hadnagy az első huszárezredben. **Jankovics Béla** kultuszminiszter B) osztályú népfelkelő. **Harkányi János** kereskedelmi miniszter is csak nemrég volt sorozáson. A magyar kormány tagjaihoz hasonló sors éri a horvát bánt. is, **Skerlecz Iván** bárót. Ha az új kormány nem tartja meg, az ő felmentése is megszűnik és mint egy horvátországi gyalogezred hadnagya bevonul.

— **A Károly kereszt kiosztása.** Bécsből jelentik: A **Streitleur** katonai szaklap legközelebbi száma közli, hogy a király rendelethez képest június 17-étől kezdve kerül kibocsátásra a Károly csapat kereszt. A kitüntetést elsősorban azok kapják meg, akik a harctéren vannak és csak ezután azok, akik a mögöttes országrészekben tartózkodnak.

— **Tisza István gróf bucsuzik.** Budapestről jelentik: Az Országos Hadsegélyező bizottság tegnapelőtt gyűlést tartott, amelyen **Tisza István** gróf volt miniszterelnök elnökölt. A miniszterelnök hosszabb és elérzékenyült beszédben bucsuzott a bizottságtól. Elmondotta, hogy nem is számított rá, hogy a távozó kormányelnök hívására a tagok ilyen nagy számban fognak megjelenni. Kérte a tagokat, hogy tartsák meg továbbra is jó emlékezetükben, mert elnöki tisztjéről le kell mondania. A Hadsegélyező bizottság elnöke ugyanis a miniszterelnök és ezért ez az utolsó ülés, amelyen még ő vezeti a tanácskozásokat. Ugyan- csak lemond a bizottság alelnökségéről **Simonics Elemér** is, aki a Ház alelnöke.

— **Elpusztult városok.** A Reuter-ügynökség jelenti Newyorkból: **San Salvador** hatvanezer lakost számláló fővárosa teljesen elpusztult. Kétségtelenül földrengés vagy vulkán kitörése okozta a katasztrófát. Egy másik távirat szerint más hat város is elpusztult. E szerint a távirat szerint, amelyet még a pusztulás idején adtak fel, harminc mértföldnyi körzetben minden elpusztult. A főváros lakói

az utcákon, tereken és a parkokban tanyáznak. Valószínű, hogy a katasztrófát annak a vulkánnak kitörése okozta, amelynek lábánál a város fekszik.

— **A felmentettek hivatala.** Budapestről jelentik: A felmentések revíziója folytán a honvédelmi miniszterium felmentési csoportja külön helyiségbe költözött. Az ügyosztályt áthelyezték a VIII. kerület Horánszky-utca 15. szám alá. Azok az ügydarabok, amelyek névszerinti felmentések és ezek revíziójára vonatkoznak, közvetlen ide küldendők.

— **Horthy Miklós kitüntetése.** Bécsből jelentik: A haditengerészet rendeleti közlönyének mai száma közli, hogy a király nagybányai **Horthy Miklós** sorhajó kapitányának az ellenséggel szemben egy cirkáló osztály vezetésével tanusított vitéz és eredményes magatartása elismerésül a **hadiékiismeretes másodosztályú katonai érdemkeresztet** adományozta a kardokkal.

— **Betiltott jótékony egyesület.** A Külügy. Hadügy jelenti, hogy a belügyminiszter rendeletével a magyar katonai Fehér Kereszt társaság működését betiltotta. A társaság rokkant és katonai hivatalnokok érdekeit akarta szolgálni, működése azonban nem látszott megbízhatónak. Hasonló jellegű társaságnak hivatalos uton való szervezése küszöbön áll.

— **A makói új plébános.** A csanádi egyházmegye egyik legjobban dotált plébániája új lelkesít kapott. A megyéspüspök ugyanis **Kayser Lajos** prépost-plébánosnak csanádi kanonokká történt kinevezésével megüresedett makói plébániát javadalmat **Bezdán József** torontáltordai esperes-plébánosnak adományozta. Az új makói plébános Szeged város szülőtte, ahol évek során át segédlelkész volt és népszerűségnek örvendett. Mint plébános tíz év óta működik Torontáltordán, hűveinek általános szeretete és tisztelete közt **Bezdán József** csak október elsején foglalja el új parochiáját. Mivel pedig **Kayser** kanonok már július 1-én Temesvárra költözik, a megyéspüspök ezen időre a makói plébánia vezetését az ottani segédlelkészre bízta.

— **Kösi halál.** Sulyok Béla okleveles tanító, a cs. és kir. gy. e. önkéntes káplárja az orosz harcok során szerzett betegségében a szatmárnémeti katonai kórházba életének 29-ik évében hősi halált halt. Holttestét az ottani katonai temetőben helyezték el.

— **Robbanásai — vízbefúrt orosz foglyok.** Budapestről jelentik: Ma délelőtt tíz órakor a dunaparti teherpályaudvaron robbanás történt. A huszonegyedik raktárnál hat orosz fogoly és két raktári munkás a fémközpont áruját rakták ki. Közben az egyik waggonban eddig meg nem állapítható okokból robbanás történt. A detonáció szétesapta a waggon oldalait, és a raktár ajtajait kiszakította. A raktár irodájában, amely a bejáratnál van, **Friedmann Ignác** dolgozott. Az irodának a falai körös-körül megszenesedtek, de **Friedmann** nem történt baja. A robbanás nyomán tűz keletkezett, amitől két orosz ruhája is tüzet fogott. A detonáció három orosz bedobott a Dunába és a közelben lévők ezeket nem tudták kimenteni. Az egyik orosz fogoly égő sebekkel a közeli csapatkórházba szállt ápolás végett. A munkások közül az egyik súlyosan, a másik könnyebben sebesült meg. Megjelent a tűzoltóság is, de ekkorára a munkások eloltották a tüzet.

— **Üdvözlét a fronttól.** A galiciában harcoló szegedi 7-es pionirok nevében **Borsi Sándor**, **Cserni György**, **Aradi György**, **Lupu Virgil**, **Jakab Mihály**, **Neubayer Géza**, **Munteanu János** és **Rácz Lajos** üdvözlétüket küldik.

— **A Marta-automobil-gyár új cégvezetője.** A Marta-automobilgyár igazgatósága Molnár László főmérnököt a gyár cégvezetőjévé nevezte ki. Molnár főmérnök közel egy évtized óta áll a cég szolgálatában és kiváló szakértelmével, nagy szorgalmával és pompás kereskedelmi érzékével igen hasznos szolgálatokat tett a Martának.

— **A hadikiállítás utolsó hete.** A 33-ik gyalogezred hadikiállítása, mely Arad kulturális életének az utóbbi időben egyik legjelentősebb eseménye volt, már csak egy héttel lesz a kulturpalotában látható. Június 17-én este bezárulnak a kiállítás kapui s az egész hatalmas anyag átvándorol aztán egy megfelelő másik helyiségbe, hogy mint ezredmúzeum támadjon fel újra. Az elmúlt héten főként a hadsereg és az iskolák köréből látogatták igen sokan a kiállítást, amelyet eddig mintegy hatezer ember látott. Holnap, vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig a 33-ik gyalogezred zenekara játszik Zeliner Sándor karmester vezetésével a kulturpalotánál a hadikiállítás közönségének szórakoztatására.

— **Halálozás.** Özv. Maurer Sándorné, néhai Maurer Sándor társulati főmérnök özvegye tegnap elhunyt Borosjenőn. Leánya és veje Burghart Jenő főmérnök, tart. mérnökkari főhadnagy, testvérei Buday Dezső főmérnök, Buday Gyula, Kiss Gyuláné és családjaik gyászolják az elhunytat.

— **Megüresedett katonai alapítványi helyek.** A cs. és kir. hadügyminiszterium pályázatot hirdet több megüresedett katonai alapítványi hely betöltésére. A pályázni szándékozók részletes felvilágosítást nyerhetnek a cs. kir. térparancsnokságnál (Arad-Vár.) Tájékoztatás végett leközeljük az újabban megüresedett katonai alapítványi helyek címét: lehenswarthi Taubes lovag-alapítvány, Mandelsky Domokos dr. ezredorvos-alapítvány, Monser Ferenc-alapítvány, Egészségügyi-csapat-alapítvány, Böhrer-alapítvány, hadirokkantak részére, nagysitkei Kiss Arpad altábornagy tüzérségi-alapítvány, Mollay Balint alezredes-alapítvány, a felosztott román-bánati határőrvidéki 13. számú gyalogezred tisztikarának-alapítványa, Kulfner Ignác sörgyáros-alapítvány, Smaich lovag-alapítvány, Brener Agoston altiszti-alapítványa, az állami sorsjáték katonai alapítványa, a Vjila Anetta felajánlása (kapitányok özvegyeinek otthona Mauteruben a Duna melletti Kremsnél), Sobelsohn főorvos-alapítványa, Baehmann Ferenc főhadbiztos-alapítványa, az osztrák fegyvergyárak társaságának-alapítványa katonatiszti árvák részére, Miller József-alapítványa hadirokkantak részére, Skodaművek-alapítványa katonatisztek, katonahivataltalnokok, katonatiszti és hivatalnoki özvegyek és árvák részére, a Budisehoisky Károly és fiai-cég felajánlása, Purkert Alajos rokkant-alapítványa, Riedl Károly dr. törzsorvos-alapítványa, Naldrich-alapítvány, L. Ferenc József jubileumi-alapítvány katonatiszti és hivatalnoki özvegyek részére (alapító Kozyzanowski Alfons ny. őrnagy), Werner Mór őrmester felajánlása (vitézségi érem pótléka) Gologranz Ferenc szakaszvezető felajánlása) vitézségi érem pótléka.

— **Adományok.** A Növédelmi Hivatalba újabban a következő adományok érkeztek: Aradi Kereskedelmi Bank Részvénytársaság 300, Weissenburger N. 200, Vásárhelyi Lászlóné 30, Vásárhelyi Imre 20, a Battonyai Izr. Nőegylet Auszterweil Ferenc hitközségi elnök ravatalára szánt koszorú megváltása címén 20, Szalay-Békei zeneintézet növendékhangversenyének jövedelméből 18 koronát. Mindezen nemesszívű adományokért halás köszönet mond a hivatal nevében: Baross Boris ügyvezető alelnök.

— **Papszentelések.** A tomesvári róm. kath. theológián immár véget értek az évről-évről szokásos papszentelések következik. Glattfelder Gyula dr. megyéspüspök a végzett papnövendékeknek szombaton a tonzurát és a kisebb rendeket, vasárnap az alszerpapságot, 14-én, csütörtökön a szerpapság s 15-én, pénteken az áldozópapság szentségét fogja kiosztani. Valamennyi szentelés a szeminárium kápolnájában lesz reggel 7 órakor. A szentelendők: Drgon Pál, Héger Miklós, Hoffmann István, Kilezer Márton, Kupinczay Ferenc, Marycz Győző, Pártos József csanádgyházmegyei végzett papnövendékek és Csányi Medárd minorita.

— **Előadás a hadigondozás ügyében.** A Szociális Missziótársulat budapesti „Hadiárvagondozó” szakosztályának vezetője, Meiler Rudolfiné urnő f. hó 14-én d. u. 6 órakor a városháza dísztermében előadást tart, melyre az érdeklődőket ezuton is meghívja a Növédelmi Hivatal.

— **A drága buza.** Az Aradi Közlönyben „500 korona egy métermázsza buza” címen megjelent közlöményre Antalfy Dezső úpanádi jegyzőtől egy nyilatkozatot kaptunk, mely szerint, ha neki a rekviráláshoz a szükséges amberanyagot rendelkezésére bocsátották volna, akkor képes lett volna összeszedni az Úpanád községre kivetett mennyiséget. Így azonban, amikor neki az irodában kellett a jegyzői teendőket ellátni, a rekviráláshoz pedig elegendő segítséget nem kapott, előfordulhatott, hogy egyes községbeli lakosoknak módjukban volt a beszolgáltatandó gabonát a rekvirálás elől elrejtteni, azután pedig horribilis áron üzérkedni vele. Egyébként Úpanádon két hetig fináncok is dolgoztak, mégsem sikerült nekik rejtett gabonát felszínre hozni.

— **Mennyibe kerül a háború, mit lehetett volna helyette venni...** A „Vorwärts” 100 milliárdra becsülte a hadviselő államoknak évi háborús kiadásait s kiszámította, hogy ez a 100 milliárd elegendő lett volna arra, hogy belőle 1,200 iskolaépületet, ezenkívül 500 árvaházat, 1,000 kórházat, 2,000 felsőbb iskolát, 50 egyetemet, 3,000 nyilvános könyvtárt, 2000 múzeumot, 500 szegényházat, 500 hajléktalanok számára való menhelyet, 1,000 szanatóriumot, 2,000 népkonyhát, 500 agkori menedékhelyet, 5,000 alkoholmentes éttermet, 2,000 népligetet, 80,000 hatszobás, fürdőszobás és kertes lakházat, 1,500 néptúrdót, 800 kertvárost, egyenként ezer házzal, 1,000,000 házikertet, 2,000 színházat, 5,000 vásárcsarnokot, 1,000 gyermekmenhelyet, 5,000 varró- és főzőiskolát, 3,000 népbázist, 10,000 sporttelepet létesítsünk; azonkívül három millió aggastyánnak adhatunk évente 1,200 korona nyugdíjat, 500,000 mezőgazdasági gépet, 1,000,000 darab lovat és szarvasmarhát és 300,000 kis földbirtokot.

— **A gyöngyösi tűzkárosultak javára a polgármesteri hivatalba beletett adományok:** Goldstein Mór 20, özv. dr. Tolnai Jánosné 30, Aradi magyar ajku baptisták 100, Antal Györgyné 6, özv. Fürst Simonné (Soborsin) 20, Fischer Arminné (Csermő) 5, Schwarz Adolf 5, Hazai Iatérmező r.-t. tisztviselői 21, Szántó Péter 10, Szarka László 5, Friedmann Gyula 10, Glück Dezső 10, Czeiler István 10, Ferch Ödön 5, Molnár László 10, Harmath Ferenc 5, Zeiner Ignác 10, Pollák Arnold 10, Hirsch Jenő 10, Baumann János 5, Messer Miksa 5, ifj. Weisz Mór 5, Guttman Sándor 4, Springer Ignác 4, Schwarz Pál 3, Stern Abrahám 2, Hirschler Simon 2, Lusztbader Adolf 2, Spielmann Albert 2, Kovács Samu 4, Meutner Gyula 2, Fischer Lajos 2, Ungar József 2, Aradi polgári takarékpénztár 200, Nattland Bernát 50 korona.

— **Rójuk le hálánkat a rokkant hősök iránt!** Váltunk plakettet, szeget a Vasvitezzel Plakettjeiket megváltották: József főherceg 50, Izraelita Hitközség 20, Irina Gergely 10, Jakóbi János 10, Jeney István 10, Julinszky János é. cs. 20, Iszpravnik Mózes 10, Izr. elemi fiúisk. 10, Izr. elemi leányisk. 10, Ivan Ferencné 10, Klein Sándor 10, Keppich Jakab dr. 10, Keppich Zsigmond 50, Kneffel Lajos 30, Kuszalik József 20, Kosztka Emil 10, Krausz Gyula dr. 10, Kohn S. N. 10, Karácsi Aladár dr. 10, Knise Pál 10, Kertész Miksa dr. 11, Kovács József 10, Klein Ignác 10, Kobza Imre 5, Kákó Fiedel 5, Kövér Márton 10, Kintzig János 100, K. u. k. Miltár Stationskommandó 137.50, Keller Ivánné 10, Koritnig Gizella 10, Kárpáthy János és cs. 10, Kehrer Károly 10, Kerseván Agoston 10, Kristyory Sándor 10, König Mihály 10, Klemens Pál dr. 10, Kellner Jenő 10, Kemény Bertalan 10, Kráiz Lajos dr. 20, Krausz János 10, Koriczay Frigyes 10, Kohányi Róbert 15 koronával.

— **Esteg asszonyoknál, főleg a változás éveiben,** a természetes „Ferenc József” keserűvíz a vérnek az agyba, a tüdőbe és a szívbe való tördulását gyorsan elhárítja, a hasi szervekben keletkező pangásokat, továbbá az emésztés renyhességét biztosan és kíméletesen megszünteti.

— **Ertesítés.** Fogászati műtermemet Weitzer János-utca 13. szám alatt (a főpostával szemben) megnyitottam. Telefon 535. Özv. Morgenstern Gyuláné. 3481

— **Sírkövelés.** Sonn Adolf másfél évvel ezelőtt elhunyt köztiszteletben álló aradi kereskedő sírkövelése holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az izraelita temetőben.

— **Ünkorosomagoló és papírzacskók Kerpelnél.** 190

— **Birtokesere.** Gaunter János és neje eladták az Erzsébet királyné-körut 15. sz. üres telekből 367 négyszöglet 42500 kor.-ért Angele Mátyás és nejeinek. — Gyarmathy Alojzia eladta az Akác-u. 9. sz. házat 6600 kor.-ért Boros Géza és nejeinek. — Dr. Fikler Károlyné eladta a Lipót-utca 8. sz. házat 28.000 kor.-ért Gallik Arthur és nejeinek. — Lorenc Lipót és neje eladták a Teleki-utca 4. sz. házat 67.000 kor.-ért Prielle Lajosné Berginó Róziának. — Kaufmann Sándor eladta a Varjassy Vajos-utca 59. sz. házat 7800 kor.-ért Horváth Annának.

MÓZIKÉPESZÍNHÁZ.

Szentelés Nordisk-dráma az Apollóban.

Regény az éjtéli nap országából.

Azok a hatalmas filmalkotások, amelyekkel a Nordisk-filmgyár eliensúlyozni akarja a World-filmgyár Arany-sorozatát, most kerülnek ki a filmpiacon. A filmbörzén óriási érdeklődést ért el a Nordisk-filmgyár az „Észak csillaga” című regényes drámával, amely ketszegtelenül telveszi a versenyt az Arany-sorozat híres filmjeivel, a Tribbyvel, a Szibériával és Eady Beatrix házasságával. A dráma perspektívája szédületesen nagyszabású, millió változatos: az északi tengerparton játszódik le a regényes cselekmény nagyrésze, de a szálai elnyulnak a főváros fényben uszó világába is. Csupa érdekesség, csupa izgalom ez a nagyszerű kép, amelybe a Nordisk-filmgyár belevitte minden művészi és technikai készütséget és évtizedes gyakorlatát.

Azok, akik a filmet látták a fővárosban, azt mondják, hogy hasonlóan nagyszabású színgert már rég nem látott a mozibajáró közönség. Az Apolló-színház arra való tekintettel, hogy a grandiózus látványosság iránt bizonyára nagy érdeklődés fog megnyilvánulni a nehogy a közönség egy része ne gyönyörködhesen a képből, azt négy napra kötötte le s hétón tartja meg az Észak csillagának premierjét.

Vasárnap „A 9 ujjú ember II.” című szen-

FOG- tömések, aranyból, platína, arany és ezüst, amalgamból és a fog színevel azonos porcellánból. ::

FOG- koronák, hidak, egész fogsorok szájpaddás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból. ::

FOG- kövek eltávolítása, fogak fehéritése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása. ::

FOGÉSZAS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely 146 alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban, nemkülönben Amerikában a legnépszerűbb fogspeciálistáknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műszerrel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megelégedhesek. **JACOBI GYULA** vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17. Telefon 767. szám.

zációnos detektívdráma kerül utoljára vetítésre. A nagystílusú detektív-kép az első két napon is nagy sikert ért el.

* **A 9 ujjú ember II.** a Nordisk filmgyár detektív slágere legközelebb az *Erzsébet mozgószínházban*.

* **2 szenzációs sláger vasárnap az Erzsébet mozgószínházban.** Az egyik a négy lábú kő, egy minden tekintetben elsőrangú amerikai cowboy-dráma, melyben a főszerepet egy rendkívüli ügyességgel betanított ló játssza. A második sláger az általánosan ismert „Vig özvegy” Lehar szerzeménye, amelynek minden jelenetével felkelti a színpadon aratott nagy sikert. Legközelebb Róbert Warwick szenzációt keltő alakításával a *Királytigris II.* része kerül bemutatásra.

* **Homunculus halála.** (A szenzációs sorozat utolsó része ma az Urániában.) Ma mutatja be utoljára a színház a Homunculus sorozat utolsó filmjét, melyben nemesak a téma újszerűsége ragadta meg az embereket, hanem Olaf Föns rettenetes erejű játéka, amely elbűvölő hatásokat ért el a vásznon. A közbeeső részletek is kivételes fokán állnak a filmkészítés művészetének, de nem tettek oly mély hatást mégsem a közönségre. Elismerték például, hogy fotografiai szempontból mesterművek, hogy Olaf Föns utolérhetetlen, de nem volt egy sem annyira irrappans hatásában. Ennek talán az volt az oka, hogy a szituációk többekévébe ismétlődtek s ezáltal vesztek az újabb részletek az érdekességükből. Most a hatodik részletnél a Homunculus-film újra a meglepetések valóságos tárházát nyújtja a nézőnek. Amilyen különösen és csodálatosan érezte a Homunculus I. a mesterséges ember születésének és ifjú korának körülményeit, épp oly féltelmes hatású Homunculus halála. Ez a részlet éppen úgy mint az első, sokáig emlékeztető műve marad a kinematográfiának. 5

Jegyezzünk hadikölcsönt, mert ezzel hazafias kötelességet teljesítünk és főleg pénzünket jó kamatozással, feltétlen biztonsággal elhelyezhetjük.

A szerkesztésért felel:

Rudnyánszky Endre távollétében:

Stauber József.

NYILTTÉR.

(Az ezen rovat alatt közöltikéért nem vállalunk felelősséget)

Limbeck János és fia „Első m. kir. szab. érckoporsógyára és temetésrendező-vállalata” Arad.

Özv. Vázsonyi Lajosné szül. Schwieger Erzsébet egy a maga, mint gyermekei: Erzsébet és Lajos, mély fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a legjobb férj, apa, testvér, sógor és rokon

Vázsonyi Lajos

nyug. máv. ellenőr,

folyó hó 7-én, hosszas szenvedés után, életének 46-ik, legboldogabb házasságának 21-ik évében Gyulán történt gyászos elhunytát.

Drága halottunk hült tetemeit hazahozatjuk s az aradi felső temető halottas házából folyó hó 10-én, délután 6 órakor az ág. ev. vallás szertartásai szerint helyezük örök nyugalomra.

Aldás emlékére, béke poraira!

Arad, 1917. június hó 8.

Vázsonyi Henrik kir. hercegi főherceg testvére. Dellin Frida férj. Vázsonyi Henrikné. Borsiczky Boriska férj. Schwieger T. Sándorné. Blatsy Margit férj. Dr. Szőnyi Gyuláné sógoróné. Schwieger T. Sándor, cs. és kir. őrnagy, Dr. Szőnyi Gyula ügyvéd, sógorai. Vázsonyi Ilona, Vázsonyi Márta, Vázsonyi Sarolta, Vázsonyi Ernő, Szőnyi Zoltán, unokabogai és unokaöccsei. 21

APOLLO
SZINHAZ.

Június 10-én, vasárnap

A Nordisk Films Co. szenzációs ajdonsága!

9 ujjú ember

II.

Szenzációs detektív dráma 3 felvonásban

Főszereplők:

AAGE HARTEL és HENRY SEENIANN.

Az előadások vasár- és ünnepnap 2, 1/4, 5, 1/7 és 1/9 órakor, hétköznap: 1/5, 1/7 és 1/9-kor kezdődnek és nem folytatólagosak.

Jegyek előre válthatók d. e. fél 11-12 óráig a pénztárnál.

Bécsi előkelő

leánynevelő intézet

Karola v. Kastaly, Exzellenz Jahn v. Solwegen. Összeköttetésben egy Liceummal, továbbképző tanfolyam, nyelv, zene, ének, bentlakó, félbentlakó és bejáró diákleányok részére. Jelentkezni az 1917/1918. iskolai évre naponta d. e. 11-1 óráig, d. n. 3-5 óráig:

Wien, VIII., Langegasse 65. Tel. 5299/8.

7219

TÉGLA

I. és II. oszt. jutányos áron kapható

Dengl Lajosnál Arad, Dobó-utca 3. sz.

Ugyanott használt deszkák és rövid szarufák nagy mennyiségben kaphatók! 3713

Rézgálicz

kitűnő, elsőrendű áru, klgr.-ként 18 korona árban helyt Nagyszentmiklós

kapható

Horváth és Karl

cégnél, Nagyszentmiklóson.

2567

Bebizonyosodott, hogy egyedül a

„DOB” jegyi gyártmány pótolja a szappant

Illatos! Kemény! Habzó! Simulékony!
Egyhatodiklós darabok.

Agitációs csomag tíz korona előleges beküldése ellenében 5 kg. súlyban, bárhova bérmentve. **Viszontelárusítóknak:** 250 darabos 50 kilós láda exkl. láda ab raktárunk 50 korona, tehát

darabja húsz fillér.

10 láda vételnél 10% árrabatt. 250 darabot 64.— koronáért bárhova postán bérmentve küldünk.

Bardócz és Társa Budapest, V., Balaton-utca 12.

Hegyei egyetársítók keresztetnek.

3009

Apró hirdetések.

Gyógyászat.

Ruh és visketegeés

ellenl fehér kenőcs kapható egyedül Ferenc-téri Vajdits-gyógyszertárban. Kis tégl 2 korona, nagy tégl 3 korona 50 fillér. 6171

Különte.

A m. radna-méne-i

központi feszítő szövetkezetnél felvételt évi fizetés, szabad lakás és fűtés járada. Mazása mellett egy óvadékképes pentáros, a ki a könyveléshez is ért. Ugyan ott megvetésre kerestek egy jók írtan levő hdm rieg. egy kettős számú vas-pé z-szekreny, szilva-celre erjesztő kádak és horók. Az a ániatok a abbi címre kértnek: Bódy Bódy, a szövetk. igazg. elnöke utpás, Aradmegye. 8702

Dr. Senajkovszky

lábizzadási enni szere, biztos, kipróbált ártalmatlan szer, rögtön hat, ára 1 korona. Kapható Földes és Hebs gyógyszertárban.

Eladó

egy tractor „Big Four” rendszerű benzinmotoros

szántógép

10 vasu ekével.

Bővebbet:

Timothy Proka

Battonya (Osánadm.) 3787

Ajánlok azonnali szállításra:

Rum,
Likőr,
Szi vórium,
Törköy,
Sepő
és
Gyümölcs

essenciákat és compozitiokat helyt Arad.

Szemző Ármán

áruügynökség és bizományi raktára Aradon. 521

Interurbán telefon 592 szám.

Felter Teréz

kozmetikai intézete Forray-utca 4. szám.

Legmodernebb szépségápolás. Szép- lős. májfoltos, mitesseres. pattanásos arcot széppé, ráncos öregedő arcot simavá teszek. Szemölcsöt, hajszalakat tuda on nélsai végleg eltávolítok. Vörös orr s ké. kezelés, arc- bórnamia zítás. Arcmaszaga jutan- yos bérletben **Hajmosás, on- dolás, hajfésés Henna festékekkel, manicúr.** Szerk székü d. sa vidékre is. 521

Felter Teréz,

Arad, Forray-utca 4. szám, 1 em.

Arverési hirdetés.

Néhai Orosz László volt lippai lakos utadonát képző és Lippa község 2928. sz. tjkvbn A. I. 1. sor — 612) b. hr. — 221. ö. l. szám alatt fevett — Lippa község 16- tere és a tűzoltó lajtanya mellett levő szilárd anyagból épített — 5 sknelvisgthől alto modern uri ház 1917. évi június hó 17-én d. n. 3 órakor a ne ysmen arveres utján a ne öbbet igéronék szabad kez- ből el fog adani.

Közelebbi adatok Dr. Misslits C lippai ügyvéd irodájában nyerhetők. 3771

Lippa, 1917. június hó 6.

Néhai Orosz László örökös.

Saját termésű, kitünő, tisztán kezelt magyaradi 6- és pecsenye

borok

egy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kaphatók

Winter Adolf

ügyvédnél Aradon, 1738 Deák Ferenc-utca 40. szám.

1229.

Mikelaka nagyközség előjárótól.

Hirdetés.

Mikelaka községnél 200 korona havi díjfésszel okl jegyző jelölt alkalmazást nyerhet. Kellően okmányolt kérvény alulírt jegyzőnél nyújtandó be.

Mikelaka, 1917. június 8.

Balogh, jegyző.

3800

Archámlasztás!

A kozmetika legújabb vívmánya. Egy berlini tanár találmánya. Felülmulja az összes archámlasztó szereket. Az eljárás egy fél óra alatt kész. Teljesen ártalmatlanul es fájdalom nélkül választja el a felső bőrréteget az alsótól. Gyönyörű archort eredményez. meglepően udévé teszi az arcot, ezáltal feltűnően fiatalít. Ezek zióm kozmetikus arcapoló intézetében ideiglenesen **Battonya- utca 10. szám alatt.** 3496

Bartháné, szakképzett kozmetikusnő

Oriási siker. 7291
Viszonteladónak, úgynök, házaló- és vásárosok- nek a legjobb seljennel himzett!

házi áldás

egyjobb slázer. A királyi család stb. és még négy más minta, paspartouva minden nyelven. 42x58 cm., Károly király és Zita királyné életnagyságu szepen himzett képei. Mindenn mű szentképek paspartouva- i és szép himzés-el kapható. Minta utánvét mellett.

Hugó Jelinek

Strickerei-Fabrik Wien, VII., Ländergasse 56.

„SANITAS” SANATORIUM

Fizikális-dietetikus gyógyintézet (dr. Lahmann mód- szerű szerint). Versecz-Délmagyarország.

Főidény: **Május 10. — október végéig.**

Igazgató orvos: **Dr. Mehes Lajos.**

A sanatorium a h gység alján fekszik, gyönyörű park közepén, a modern higiénia legszigorubb követel- ményeinek megfelelően berendezve. Kitünő gyógyered- mények. Prospektus kívánatra.

2148

Az igazgatóság.

Korona-szappanpor egyedárusítása.

Lugló, Kékitő,
Gyertya, Fém tisztító szidol,
Czípőkrom, Ozipó fűző,
Piperoszappan, Kölni viz,
Fogkrém, Fogpor,
Szájviz, Arcpuder,
Borbélyszappan, Brillantin,

állandó nagy raktár nagyban és kicsinyben

Fekete Jakab

vegyeskereskedésében 3251

ARAD, Forray-utca.

Viszketegeés

rült, sömörre leghiztosabban elmu- lazt a **Barna zsir.** Kis tégl 1.60, nagy tégl 1.80. K 3 — c-aladt adag k 9. — utasítással rendelhető. Dr. Flesch E. «Korona» győztyárától. Gyor. 711

8-10 lóerős magánjáró

gőzkazánt veszek:

Szibirik Sándor

Makó, Kálvin-n. 18. 3790

Eredeti svéd gyártmányu

WIKNS aratógépeket,

kaszáló, marókrakó és kevekötőgépe- ket szállít a

Magyar Általános géngyár R-T. Budapest, VI., Váci-ut 141. Telefon 45-16. Sürgő. yelint: Magomom. Nagy tar alay- resz raktár. 7148

Andrányi pezsgők,

Dékány Cognac,

Tokaji borok

Herceg-Windisch-Gräetz töltés.

Megrendelhető: vizsonteladók re- szere

Erényti Tivadar

a fenti cégek vezérképviseleténél

Arad, Deák Ferenc-utca 39.

Telefon 11-48. 2011

Matteine-téle

patkány és egérintés

új eljárás szerint.

Patkány- és egérintés-hoz ajánlok **patkány- és egérintés-baci- lust.** A XX. század legmegbiz- natóbb patkány- és egérintő-szere, csak patkányt és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem vesz- deimes, tehát mindenütt elhelyez- hető.

A patkány- és egérintés bacillus árai:

1 kis adag 2-300 patkány ki- irtására 6 K.

1 nagy adag 3-600 patkány ki- irtására 12 K.

„Matteine”

vegyészeti laboratorium

Arad, Boros Beni-tér 1. szám.

Telefon 10-45. 501

Arad legrégibb kerékpár, varrógép és Gram-ophon raktára. Világhíres gyártási vállalat.

Hammer Vilmos

műszerész

Szabadság-tér 5-6.

Telefon 96.

Veszek törött és használt gramofon le- mezt K. 0.50 darattal.

Egyedül képviselő a világ legjobb gyártmányu gépekből: Columbia és Iró- angyalos legúj gramofonok, Waffel- rad kerékpárak és Flaff varrógépek, Saphirus „Pathefonok”, Pathe eme- zek. Megkerestek a jeruano fiveteli ope- rettek és népdák. **Király Ernőttől.**

Nagy raktár kerékpár, a katedra- zató, gumó- és Acetylen lámpákul. Pontos ki- zozgalás. Jutanyos áraz. Nagy szak- szeru javító műhely. 2961

Apró hirdetések:

Levelezés.

„Piros rózsának“ levele van, 3778

Oktatás.

Intelligens kisasszony német órát ad háznál és házon kívül. Cim a kiadóban. 3738
Javitó- és magánvizsgákra sikeres előkészítés. Cim Keresztúri fűszerkereskedés, Thököly Imre utca 44. 3777

Alkalmazást keres.

Házvezető, aki hosszú ideig volt állásban előkelő uriházban, szerény feltételek mellett állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 3827
Gazdasági képzettséggel bíró hadmentes egyén bármily megfelelő alkalmazást elfogad. Cim a kiadóhivatalban. 3823
Fiatal intelligens asszony házzelvezetői vagy hasonló állást keres. Levelet „Barna 32.“ jellegre kiadóba kér. 3807
Deutsches Fräulein sucht Stelle zu Kinder. Adresse in der Administration. 3818
Szíjjártó és kocsifényező nagyobb uradalomba ajánkozik. Fenakel Hermann, Bál (Biharmegye.) 3571
Gazdaságban felsőiskolai tanuló szünetidőre megfelelő állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 3767

Alkalmazást nyer.

Gyermektelen házaspár vagy magános asszony házmesternek felvétetik. Cim a kiadóban. 3795
Magános úrnő megbízható, ügyes, szobaleányi teendőiben jártas leányt keres. Cim a kiadóhivatalban. 3796
Ügyes kizsálgató leány, ki főz és csomagtöltés szakmához ért, és ilyen alkalmazásban már volt, felvétetik Durr Kocsárdnál Boros Béni-tér 15. 3797
Megbízható szerény leány, gyermekek mellé kerestetik. Németül tudó előnyben. Szabadság-tér 16., II. emelet. 3798
Pénztárnoknő, ki pénztárkezelésben alaposan jártas és hosszabb gyakorlattal bír, felvétetik. Cim a kiadóban. 3805
Német kisasszony, ki a háztartásban segédkezik 7 éves leányka mellé felvétetik. Szirmay, Damjanich-utca 14. 3811
Jóravalló, megbízható szakácsnő, ki a majorság neveléshez ért és vállalta, kerestetik vidékre 15. vagy elsejére. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők. 3744

Ügyvédi irodákba azonnali belépésre teljesen gyakorlott, kizsálgató, megbízható írások, vagy kisasszonyt keresek. Írásbeli ajánlatokat kérek. Dr. Parecz Béla ügyvéd, Batthyány-utca 27. sz. 3747

Gyakornoknak 4 középszintű végzettségű jó családból való fiú felvétetik Vojtek és Welszál. 3781

Gabona-üzletembe mint a Haditörvény bizományosai keresek főző évi július 1-re vagy 15-ére való belépésre egy gabona üzletben jártas, gabonához értő hivatalnokot és egy steinografaíró és gépirni tudó leányt. Értesítenélhet Weisz Adolt Újradon 3776

Lapkiterelő-pár jó fizetéssel felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7891

Fűszerkereskedő segédei keresek, ki románul is beszél. Schönbrunn Albert Kétegyháza. 3788

Keresek gyermekekkel bántó tudó jobb leányt, ki a háztartásban segédkezik. Wittenberg Miksáné Nagykikinda, Erzsébet ut. 3769

Üzletek.

18 év óta fennálló jóforgalmu, villanyerőre berendezett iparüzem betegség miatt házzal együtt könnyű fizetési feltételek mellett azonnal eladó. Szakismeret nem szükséges. Cim a kiadóban. 3665

Vendéglőhelyiség berendezve lakással és egy üzlethelyiség raktárral kiadó. Cim a kiadóban. 2833

Ingatlan.

A város központjában egy magánház eladó, nagy telkkel. Cim a kiadóban. 3828

Új-utca 5/b. számú adómentes ház, veteményes kerttel, eladó. Tudakozódní Neuman-palotában, a házfelügyelőnél. 3820

Eladó csinosan épült, adómentes, magas földszintes ház, György-utca 3/b. Értekezni ugyanott. 3822

Eladó Deák Ferenc-utcában egy jól jövedelmező kisebb bérház. Érteskezni lehet este 7-10. Cim a kiadóban. 3821

Eötvös-utca 17. sz. és Szabadság-tér 4. sz. házak eladók. 3789

140 hold szántóföld Aradhoz közel, épületekkel, vetéssel, élő és holt fészerezéssel jutányos áron, kedvező feltételekkel eladó. Bővebbet Asbóth Gyula Arad, Zrínyi-utca 4/jc. 3802

Háromszobás ház egy udvari külön épülettel, mely műhely célra is alkalmas, értékes nagy telkkel, a két plac között, a belváros közepén, a Rákóczy-utcában eladó. Bővebb felvilágosítás Arad, Ferdinánd-utca 8. szám, ajtó 8. szám. 3770

Új modern ház minden kényelemmel ellátva eladó. Bővebbet Osavald Ferencz, Szentpéter tér 6/a. szám. 3799

A belvárosban egy szép sarok háztelek eladó. Bővebbet a Csokoládé királynál, Forray-utcában. 3794

Purgly Lajosné-u. 49. sz. jókarban levő ház eladó. Ugyanott 10-szerszám, ajtó, tetőablak és vaskályha kapható. 3792

Eladó 3 kétszobás lakásból álló jókarban, részben még adómentes ház, szép szőlőkerttel és benne gyümölcsfákkal. Dezső u. 5/c. 3791

Munkácsi Mihály-utca 4. számú ház eladó. Ugyanott négy lóra szép istálló kiadó. Bővebbet Szentpál-utca 14 sz alatt. 3803

Petöfi-u. 10. számú adómentes ház, szabad kézből -- közvetítő nélkül -- eladó. Írásbeli ajánlatokat a házfelügyelő vesz át. 1681

Pültenberg-utca 17. számú ház eladó. Bővebb felvilágosítás ugyanott. 3680

Menyháza útról gyönyörű fekvésű nyaraló, berendezéssel, jutányos áron eladó. Érdeklődni: Acsev. palota II., 10., lehet. 3638

Magánház a belvárosban, szép helyen, értékes saroktelkkel, kerttel eladó. Bővebbet kiadóhivatalban. 3782

Magánház 3 szoba, fürdőszoba, 2 konyha, gyümölcsös kerttel, villany és vízvezetékekkel, eladó Lipót-utca 8/a. 3740

Eladó 6 szobás modern magánház, szép gyümölcsös és szőlőkerttel. Andrányi Károly-utca 1. szám 3755

Magánház a Varjassy Lajos utcában, modern, adómentes, 5 szobás, kerttel, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3781

Wesselényi-utca 9. számú magánház eladó. Bővebbet ugyanott. 3729
Kapa-utca 40. számú ház, 10 évig adómentes, szép gyümölcsös kerttel, eladó. 3780

Lakást keres.

4 szobás modern lakás kerestetik augusztus, esetleg november 1-re. Cim a kiadóhivatalban. 3524

Tanítónő uri családnál, lehetőleg központi fűtéssel, külön szobát, esetleg teljes ellátást keres szeptember 1-ére. Cimmal ellátott ajánlatot a kiadóba kérek. 3830

Kiadó lakás.

Elegánsan butorozott 2 szobás utcai garzon lakás kiadó. Forray-utca 6. 3815

4 szobás butorozott lakás, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel, június 15-re kiadó. Erzsébet-kört 11. Bővebbet Róth Testvérek, Andrássy-tér. 3808

Kiadó két egymásba nyíló különbejártu butorozott utcai szoba. Cim a kiadóhivatalban. 3809

Egy csinosan butorozott szoba, elő- és fürdőszoba használattal, villanyvilágítással, azonnal kiadó József főherceg-ut 8., I. em., 17. ajtó. 3806

Egy nagy utcai szoba minden hozzátartozó hellyel kiadó. Varjassy Lajos utca 97. szám. 3826

Kényelmes 3 szobás butorozott lakás, fürdőszobával, konyhával, június 1-re kiadó. Boros Béni-tér közepében. Bővebbet a Lakásnyilvántartási irodában (Messanger Boy váltalat.) Díjazás csak bérbevétel esetén. 1969

2 nagy szobából és minden hozzátartozó mellékhelyiségből álló lakás, villanyvilágítással, a Szabadság-térhez közel, június 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 3347

Modern 5 szobás lakás, mellékhelyiségekkel, a belvárosban kiadó. Cim a kiadóban. 3141

Vétel és eladás.

Száz darab művészies kivitelű képeslap, díszes albummal együtt csak 8 korona Deák Béni utcai papírárúházában Arad, Forray-utca. 871

Kéveset használt mahagoni hálószoba berendezés eladó. Weitzer János-utca 11. szám, élelem-üzlet. 3611

3 modern új ebédlő asztal, kisasztal, kis kerti asztal, ág. ajtói szekrények, toalett eladók Schweidel József-utca 3/a. 3801

Jókarban levő szabadonfutó kerekpár eladó Bocskai-tér 3. szám. I. emelet. 3798

Kerekpár, teljesen jókarban levő, szabadonfutó, eladó. Thököly Imre-utca 4. 3814

Nagyobb takaréktűzhely, használt de jókarban, eladó. Megtekinthető Benkő lakatosnál, Rákóczi-utca 16. szám. 3617

Egy elegáns íróasztalra való óra eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3819

Vessék nyers borkövet minden mennyiségben. Irom Arnold, Arad, Bercsényi Miklós-utca 39 Telefon 194. sz. 3555

Histing bor és törköly pálinka eladó Dr. Valkányi szőlőgazdaságában, Opaloz. 3839

Tégla jóminőségben, nagy és kis mennyiségben, jutányos áron kapható. Jiraszek Iroda, telefon 1097., vagy Lázár Iroda, Haaszinger u. 5., telefon 747. 2781

Eladó egy jókarban levő 4 üléses családi hintó. Megtekinthető Arad, Mátyás-utca 25. házszám alatt. 3698

Aranyat legmagasabb napi áron veszem, vagy becserelem. Brandes, órász, József főherceg-ut 12. sz. 3621

Használt zeneműveket (hangjegyeket) megvételre keres: Lammert, Telek-ut. 11. 3634

Granadín himzett bluzok 22 koronáért, crepp bluzok, 18 koronáért kaphatók Marospárti úrúházban, Forray-utca. 2881

I. Raffia kapható napi árban issekutz fűszerkereskedőnél Arad, Kelemen-tér. 3810

Keresek modern ruhaszekrényt megvételre, esetleg tükrösöt. Ajánlatot „Hivatalnok nőnek“ a kiadóhivatalba kérek. 3812

Bicikli eladó jókarban, nem hadigummi, egyszázhusz koronáért Thököly-tér 5. szám, I. emelet, ajtó 2. szám. 3813

Homok finom, vagy goromba homok házhoz szállítva megrendelhető Porczánánál, Szent Pál-utca 14. szám. 3904

Fedőserp, elsőrendű, eladó. Codilla Sándorné, József főherceg-ut 19. 3825

Egy tollajtó, tokkal, eladó. Cim a kiadóban. 3829

Részgáté eladó. Deák Ferenc-utca 29. Telefon 1124. 2721

Építkezési anyagok, vasbetonhoz való vasdrót, téglafelvonógép, malteres ládak, bakok, gerendák eladók. Cim a kiadóban. 3227

Kenderkötél 100 méter hosszú, 5 cm. vastag, majdnem új, eladó. Cim a kiadóban. 3247

Sodronykeletés 2 mm-es cinezett vassodronyból fonva, 1 méter magas, eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3229

Eladó 4 hektó 18 éves hegyaljai ó bor. Mera Draghina, Világos. 3711

Mozgógépek teljes felszereléssel, 9 lóerős. Wohaakaféle nyersolajmotor olcsón eladó. Orosz Sándor, Totkómós. 3735

Fűkaszáj, marokrakó, kérekötő, aratógép eredeti amerikai Cormick felszerelve azonnal felállítható Kovács Soma és Társa, Arad. 3649

Fenyő-, dísz- és gyümölcsfa csemetek, ipariai gyökerek és sima, építkezési anyagok nagyban és kicsinyben eladók. Bővebbet Deák Ferenc-utca 29. Telefon 1124. 1873

Csúplőgarbitura 10-es, teljesen jókarban levő, összes szíjjakkal eladó. Bővebbet Deák Ferenc-utca 29. Telefon 1124. 2143

Permetezők Vermorel r. vörösrézűből még kaphatók Kovács Soma és Társa, Arad. 3741

Eladó kocsik. Finom landauer kocsi, fedeles kocsi, valamint egy jóvas stráfkocsi eladó. Schamberger, József főherceg-ut 11.

Eladó egy alig használt fehér gyermekkocsi Pécskai-ut 2., az állomással szemben, I. emelet. 3773

Vessék koronázási bélyegeket és egész gyűjteményeket. Könyvtárakat és egyes könyveket. Kerpel könyvkereskedés. 901

Új butorítással vétel és eladás, hiteles egyéneknek részletre kölcsönképpen adok részpenzfizetési árkban, — ebédlő, háló és nappali szoba berendezés, fa- és vasbutók nagy választékban kaphatók. Állandó butorítási Galai Károly butorítási irodában Aradon, Ausztalos Sándor-utca 5. sz. Telefon 773. Kérem a címre figyelni. 2791